

VESTOPPLAND SLEKTHISTORIELAGS TIDSSKRIFT

Nr. 4 1990

Årgang 8

Pris kr. 35,-

ISSN:0802-860

(1.1.) 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25

26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48

49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74

Runeinnskrift fra Alfstad-steinen.

Se artikkel på sidene 251-254.

Lygnasæter

DEN MODERNE SKYSSSTASJON

2770 Jaren - Tlf. (063) 28 241

GJENSIDIGE

FORSIKRINGSSELSKAPET
FOR DEG SOM VIL HA ALLE
FORSIKRINGER PÅ DET
STEDET DU BOR.

- ★ *FENSJONSFORSIKRINGER*
- ★ *LIVSFORSIKRINGER*
- ★ *SKADEFORSIKRINGER*

GJENSIDIGE
Forsikring

Valdres Brannkasse
Vestoppland Gjensidige
Hadeland Gjensidige

Brannkasse

A/C HADELAND
KORN- OG MØLLE

Kornmottak — Kraftfôr — Såvarer av korn og gras
Tilskuddsfôr og gjødning

Telefon (063) 28 115 — 288 016

Det som betyr noe
for distriktet,
betyr noe for oss

KJENN DIN BYGD

LOKALHISTORISK LITTERATUR I GODT UTVALG

TOTN tidsskrift hefte 1 - 9	à kr. 60,-
TOTN årbok 1978-87	à kr. 100,-
TOTN årbok 1988-89	à kr. 120,-
Totens bygdebok bind 1 (to halvbind)	à kr. 180,-
Totens bygdebok bind 2 - 3	à kr. 180,-
Totens bygdebok bind 4	kr. 335,-
AKSEL NAPSTAD: Villtotningen. Viser	kr. 40,-
MAGNE OLSTAD: Spellmann langs vegen	kr. 40,-
PÅL GIHLE: Frå gammalt	kr. 80,-
PÅL GIHLE: Østre Toten Bondelag 1882 - 1982	kr. 80,-
PÅL GIHLE: Østre Toten Skogeierlag	kr. 80,-
PÅL GIHLE: Hoff kirke	kr. 40,-
TOTENDIALEKTA: Form-bruk-framtid?	kr. 40,-
TOTENMÅL OG ANNA MÅL hefte 1-9	à kr. 30,-
TOTENMÅL OG ANNA MÅL hefte 10-12	kr. 50,-
JOHN AA. GJESTRUM: Gards- og slektshistorie	kr. 90,-
ØYEBLIKK SØM VAR: Gamle fotografier I-II	kr. 100,-
MJØSA årbok 1982 - 83	kr. 100,-
MJØSA årbok 1984 - 86	kr. 130,-
ÅRBOK FOR GJØVIK nr. 1	kr. 25,-
ÅRBOK FOR GJØVIK nr. 2	kr. 40,-
ÅRBOK FOR GJØVIK nr. 3	kr. 60,-
ÅRBOK FOR GJØVIK nr. 4	kr. 80,-
ÅRBOK FOR GJØVIK nr. 5	kr. 120,-
ÅRBOK FOR GJØVIK nr. 6	kr. 130,-
VESTOPPLAND SLEKTHISTORIELAG 4 hf. pr år	à kr. 25,-
	1988 à kr. 30,-
	1989 à kr. 35,-

Og mange flere. Se vårt utvalg

TOTENS BOKHANDEL

Lena - Tlf. 60 594

VESTOPPLAND SLEKTSHISTORIELAG

Postboks 266, 2801 GJØVIK

Medlemskontingent: kr. 130,- pr. år.
Lagets tidsskrift kommer 4 ganger i året.

*Neste nummer av tidsskriftet kommer ca. 1. februar.
Siste frist for innlevering av stoff er januar.*

ANNONSEPRISER:	1 gang	4 ganger
½ side	kr. 150,-	kr. 500,-
1/1 side	kr. 300,-	kr. 1000,-
Bakside	kr. 500,-	kr. 1400,-

HOVEDSTYRE

*Formann: Bjørn Bakke, Lønbergvn. 16B, 2830 Raufoss tlf. 91 540
Nestformann: Jan Eilert Jaatun, 2857 Skreia, tlf. 061-63 893.*

*Kasserer: Eilif Rognerud, 2870 Dokka, telefon 061-10 432.
Sekretær: Harald Hvattum, 2890 Etnedal, telefon 061-20 356.*

TIDSSKRIFTSTYRE

*Jan Eilert Jaatun, styrer, Fredrik Dyhren, Pål Prestesæter og
Arne Amundgård.*

*Postgirokonto: 0802 3001005
Bankgirokonto: 8126 05 02972*

Innhold

- 251 Pål Gihle: Alfstad i Østre Toten
- 255 Arne Amundgård: Om påhengsmotorens far
- 258 Jan Eilert Jaatun: Slektsforbindelser Toten-Vardal-Biri II
- 270 Terje Nordraak: Flere etterkommere av finnen Mads Michelsen i Land
- 278 Hadelandtz Oudels Bønder deris Jordegoudtz 1624
- 293 Møter
- 294 Rolf Gilbert Larsen: Om noen av mine aner
- 297 Fredrik Dyhren: Torstein Belgis arvinger - et tillegg
- 300 Torstein Kvale: Det bodde en orgelbygger i Hassel
- 304 Bernt G. Bielke: Garden Rønningen i Søndre-Land VII
- 310 Herman Nettum: Tilleggsopplysninger om Martin Christiansen Nettums forfedre
- 311 Otto Adolf Fosmo: Om Belgen i Oslo og mere til II
- 314 Torger Kraggerud: Primstavens sommerside
- 319 Spørsmål og svar
- 328 Register 1990

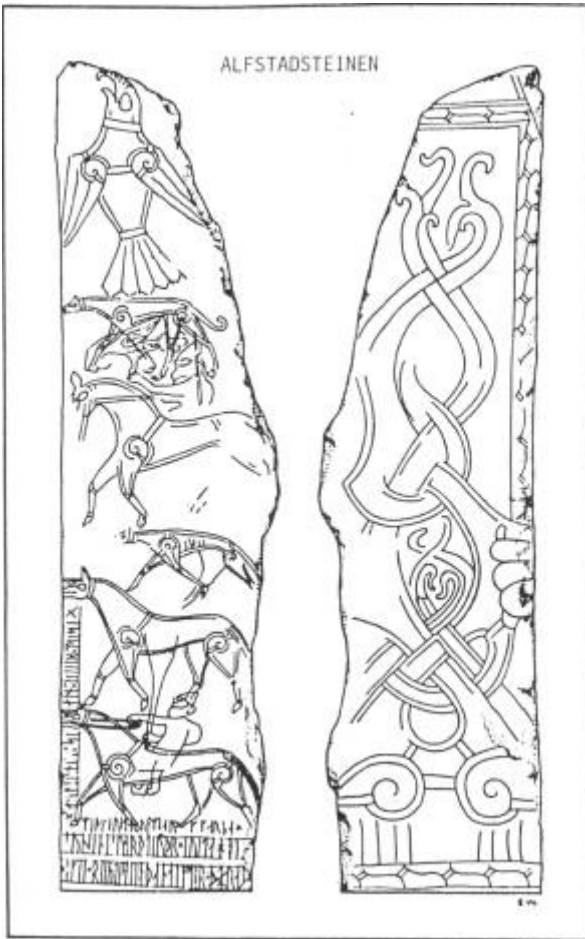
Alfstad i Østre Toten

Av Pål Gihle

På Totenmål heter garden Ærstad og navnet skal komme av det gammalnorske mannsnavnet Alvir eller Olvir: Alvir-stadir. Her er gravfunn både fra eldre romertid og vikingtid, og en vet om flere låge, vide gravhauger som har blitt borte ved oppdyrking. Noen få er det igjen men de er utgravd. Navnet på den første eieren og hans hustru får vi i en runeinnskrift fra ca. år 1000. Han het Aug - Eivind og hun Jorunn.

På nedre Alfstad stod en høg, fin bautastein av rød sandstein med både runeinnskrifter og bilder. Langs den ene kanten finner en den lengste innskrift der det står (her oversatt): "Jorunn reiste denne stein etter Aug - Eivind som eide henne og førte den fra Ringerike. Ung okse alte hun til Olves bane". Det vil si: hun fødte opp en sønn som skulle hevne far sin som vel var drept av Olve. En linje på framsida har denne ordlyden i oversettelse: "Ogmundes stein skal denne nevnes". Han var trolig runemester og billedkunstner, så her har vi i så fall landets eldste kunstnersignatur.

På framsida ser en øverst en falk, videre 3 hester men bare to ryttere, den tredje er falt, den ene av rytterne holder en falk på armen, to hunder er også med. Dette forestiller altså falkejakt, scenen kan være hentet fra sagnet om Sigurd Fåvnesbane, men det kan like godt ha hendt på Alfstad, der mannen Aug - Eivind ble drept av Olve under falkejakt, som var sport for storfolk.

Nederst på framsida er en yngre runeinnskrift: "Engle reiste denne stein etter Torald sin sønn som døde i Vitahom, mellom Vitaholm og Gardar." Begge måtte være fra Alfstad og Torald hadde vært i vikingferd men falt. Dette er den eneste norske runeinnskrift som forteller om vikingferd i austerveg.

På baksiden slynger to akantusranker seg om hverandre helt til topps. Slike dekorasjoner hadde kunstneren lært av tyske misjonærer. Alfstadsteinen er en av Norges prektigste oldtidsminner, og er reist ca. år 1000. Den ble flyttet til Historisk Museum i 1913, karene som tok den ned skulle ha 250 kroner for arbeidet hvis alt gikk bra, ellers fikk de intet. Det gikk bra.

I flere mellomalderbrev finner vi opplysninger om Alfstad.

Andulf på Alfstad satte seglet sitt på et brev 11. november 1340, brevet ble skrevet i nedre garden står det, altså var det to Alfstadgarder allerede i 1340.

I 1442 møtte Omunder på Alfstad ved Kristoffer av Bayerns hylding i Løddöse i Halland i Sverige. Han må ha vært en særlig framstående mann i bygda.

Garden må så ha kommet i Amund Lafransønns eie, da han i 1471 forpaktet den til Finnboge Petersen i 10 år, men da ble Hamar domkirke eier, og senere hørte den til Hamargodset.

1528 finner vi Erik og Anfind på Alfstad og 1547 Tord på nedre Alfstad. 1557-58 fikk Elling Alfstad, som var lensmann, ett skip pund salt for umak med å kreve inn kongens inntekter. Samtidig var Mikkell bruker på nedre garden.

Arve Tordsen hadde nedre Alfstad i 1616. Han eide også en Fæstadgard. I 1664 ville oberstløytnant Knut von Hadelen ta over nedre Alfstad som var hans frigard. Han var sjef for Oplandske infanteriregiment. Arve, som da var 100 år gammel, måtte ut, han protesterte men det hjalp ikke. Nedre Alfstad hadde på den tid 48 mål åker, der var 20 naut og 6 hester. Knut von Hadelen døde 1677 og fruene fikk avgiften av begge gardene. Hun døde 1696, 66 år gammel, hennes pikenavn var Anna Zeitlose Schenck zu Schweinberg.

Deres sønn rittmester Preben von Hadelen ble så eier av nedre Alfstad og eide også halve øvre Alfstad til 1732 da han døde ugift.

En yngre slektning auditør Iver Preben Christian von Hadelen ble så den rådende. Han var bosatt i København og etter en del handel fram og tilbake endte det med at Johan Nilsen ble eier av nedre Alfstad og Jacob Olsen Grøtberg av øvre garden. Henrik Knutsen, senere Rognstad, hadde nedre garden 1765-1768.

Sønnen på nedre Alfstad, Nils Johansen ble eier i 1796, han var gift med Kari Pedersdr. Gran. De hadde 9 barn hvorav 8 døde som små, bare Karine vokste opp og ble gift med Peder O. Rognstad. Som enke ble Kari Pedersdr. gift med Fredrik Torstensen fra Skjefstad og deres sønn Nils var eier til han døde i 1872.

Så ble Hans L. Hammerstad (i Totenvika) eier og i 1892 fikk sønnen Peder H. Hammerstad garden. I hans tid ble nedre Alfstad sterkt oppdelt, slik at det i dag er omkring 50 bruksnummer.

Lensmann Iver Sørлие kjøpte garden i 1912 av Peder Hammerstad. Overrettssakfører Erik R. Sørлие tok over etter faren, etter ham kom hans sønn Per Sørлие i 1952. I dag er Knut Iversen Sørлие eier, gift med Gunvor f. Gryttenholm.

Alfstad søndre ble utskilt av nedre Alfstad i 1906 og solgt til Nils J. Bjerke. Denne garden er nå større enn hovedbølet. Etter Nils kom sønnen Johan N. Bjerke og hustru Thora Rognerud og nå er Nils Johansen Bjerke og fru Grete eiere.

På øvre Alfstad ble Jakob Olsen Grøtberg eier i 1768. Etter ham kom først Thomas Olsen Berg som døde i 1770, så Thomas Olsen Hval og deretter svigersønnen Christen Nilsen Stabo.

1783 kjøpte Ole Christophersen Gaarder fra Land øvre Alfstad. Han ble gift med Anne Evensdatter Gihle og deres etterkommere er der fremdeles, eier i dag er Ole A. Alfstad.

På Alfstad stod en kirke, hvilket vitner om at garden og dens beboere har vært over gjennomsnittet i anseelse. Betegnelsen Alfstad sogn er brukt i mange mellomalderbrev, men fra reformasjonen til 1825 het det Alfstad fjerding som nå stort sett svarer til Vestre Toten kommune. Den eneste beskrivelsen vi har av denne kirken er biskop Jens Nielssøns beretning fra 1594 der det heter: "En kircke kallis Alffuestads capel, der udj giøris ingen tienniste, ligger i vester for Haaffs kircke 3 eller 5 pilskudd, er en liden trekircke med spir paa." Når den ble revet er ukjent. Nøkkelen fra denne kirken oppbevares på Toten Museum. Alteret står i hagen på nedre Alfstad, alterplaten har relikviestempe.

Om påhengsmotorens far

Av Arne Amundgård

Han het Ole Evenrud og ble født den 19.4.1877 og kom til Amerika 5 år gammel. I året 1900 åpnet han butikk i Milwaukee og 1909 startet han og kona Bess The Evinrude Company. I 1901 hadde han konstruert en flyttbar motor for båter og startet fabrikkasjon. Denne oppfinnelsen har seinere dannet mønster for påhengsmotorene og navnet Evinrude er kjent over hele verden. Men hvor kom Ole Evenrud fra? Det har det vært delte meninger om. Det har til dels stått på trykk at han kom fra Eidsvoll, Sverige eller Toten, men det faktiske forholdet er at han kom fra Vardal. Den som løste problemet var Ragnhild Holje i Amerika, en kjent og pertentlig slektsforsker, senere har også Per Braastad bekreftet oppdagelsen. Først en liten anetavle.

1. Ole Evenrud f. på Åslundeie/Evenrud i Vardal 19/4 1877
døde i USA 12/7 1934.

Foreldre:

2. Andreas Olsen Bruhaug på Åslundeie i Vardal f. 5/12 1843,
drog til USA 1881.
3. Beate Olsdr. Åslundeie f. i Vardal 18/7-1850, dro til USA
med barn i 1882.

Besteforeldre:

4. Ole Olsen fra Amundrustad i Østre Toten senere på Bruhaug i Vardal f. 1809
5. Kari Amundsdr. f. i Land 1814, kom til Vardal 1839, hennes fars navn var Amund Hansen.
6. Ole Christian Olsen Bjørnsveen, men var fra Borge prestegjeld f. ca. 1810.
7. Berte Olsdr. Skjerveie, Vardal f. 1812 (hennes far het Ole Nilsen).

Rent agnatisk kan slekta til "påhengsmotormannen" gjennom mange ledd føres tilbake til Toten på denne måten:

1. Oluf G. Gaarder som levde omkring 1600 og var far til:
2. Harald Olufsen Gaarder død 1657 gift med Rønnaug Tomasdr. enke etter Gulbrand Stensen på Majer. Harald og Rønnaug var foreldrene til:
3. Gulbrand Haraldsen Skjefstad 1635-1709 gm Mari Andersdr. 1640-1720, som var foreldrene til:
4. Ole Gulbrandsen Skjefstad 1667-1745 g 1713 m Sofie Nilsdr. Kvikstad 1693-1762, foreldrene til:
5. Christen Olsen Skjefstad seinere Amundrustad 1729-1808 g 1757 m Marte Olsdr. Valle, død 1814, foreldre til:
6. Ole Christensen Amundrustad f. på Setne i Kolbu 1758 død 1814 gift med Anna Johansdr. Bjugstad, Vardal 1765-1809, foreldre til:
7. Ole Olsen Amundrustad, Toten, seinere Bruhaug i Vardal f. 1809. Se anerekka tidligere i artikkelen! (AA)

Per Braastad i Vardal har vært så elskverdig å sette opp ei anerekke for oldemor til Ole Evenrud:

1. Anne Johannesdr. Bjugstad, Vardal 1765-1809

Foreldre:

2. Johannes Jensen By på Bjugstad 1715-1803
3. Inger Pedersdr. Skjervum 1725-1803

Besteforeldre:

4. Jens Jakobsen By i Vardal ca. 1675 - død før 1718
5. Siri Johannesdtr. Gaarder, Nordre Land 1679-1766
6. Peder Ellingsen vestre Skjervum, Vardal 1691-1735
7. Marthe Torgersdtr. Mæhlum, Brøttum

Oldeforeldre:

8. Jacob Jensen By, Vardal 1631-
9. Inger Olsdtr. Landaasen, Fluberg død 1701
10. Johannes Haaversen Gaarder, Nordre Land 1644-1718
11. Anna Einersdtr. enke etter Laurits Olsen Landaasen
12. Elling Gulliksen vestre Skjervum 1661-1718
13. Inгри Erikdsdtr. død 1725
14. Torger Einersen nordre Mæhlum, Brøttum 1662-1708
15. Marthe Olsdtr. Kinde, Brøttum

Tippoldeforeldre:

16. Jens Jensen By, Vardal 1605-1692
17. Gudbjør Haraldsdatter By
18. Ole Lauritsen Landaasen, Fluberg 1602
19. Helga Olsdtr. Røberg, Nordre Land død 1697
20. Haaver Johannessen Gaarder, Nordre Land 1615-
21. NN
22. Einer
23. NN
24. Gullik Eriksen vestre Skjervum f. 1626, sønn av Erik Lien i Fåberg
25. Ingeborg Ellingsdatter Mjølstad, Vardal 1636-
26. Erik
27. NN
28. Einer Torgersen nordre Mæhlum, Brøttum 1624-1672
29. Marit Olsdtr. By, Ring, Ringsaker
30. Ole Asbjørnsen øvre Kinde, Brøttum 1632-
31. NN

Disse oversiktene skulle til fulle vise at "påhengsmotoroppfinneren" ikke mangler aner og sikkert heller ikke slektninger på Vestoppland. Og såvel Per Braastad som Ragnhild Holje føler seg temmelig sikre på at en nå har funnet fram til den rette Ole Evenrud, så det er nok ingen tvil om at han har navn og bakgrunn fra det nedlagte bruket Evenrud/Åslundeie i Vardal, og ikke for eksempel fra Evenrud i vestre Toten. (AA)

Slektsforbindelser

Toten - Vardal og Biri II

Av Jan Eilert Jaatun

SLEKTEN PÅ KOLBERG

Vi skal nå se litt på noen av de inngiftede slektene på Napstad. Om slekten på Kolberg og tilknytningen til Føllingstad har Fredrik Dyhren skrevet meget utførlig i VST 1989 side 173. Se bl.a. tavle s. 180! (Se tavle III).

LITT MER OM SLEKTEN PÅ FØLLINGSTAD

Hvem Ole Klemetsen var, vet vi også i dag. Siden han hadde odelen i Føllingstad, har vi trodd at konen Gjertrud kanskje var datter av Amund Føllingstad, som også hadde odel i Føllingstad. Men det var da ikke så lett å forklare hvem den Torbjørn Klemetsen var som hadde odelsrett til Føllingstad og solgte denne til Ole Haraldsen som bodde på Føllingstad til 1707.

Ole Klemetsen
Føllingstad

x

Gjertrud

Kari Olsdtr

x

Harald Andersen
Føllingstad
fra Nordberg i Land
+ 1678

Ole Haraldsen
Føllingstad
senere Kolberg
20 år 1693
+ 1710 46 år

x

Malene Kjeldsdtr
Hage, Vardal

Paul Olsen
Kolberg
f 1698 + 1749

Det enkleste ville være å regne denne for etterkommer av Torbjørn Klemetsen Mjølstad, Olav Klemetsen Føllingstads bror men hadde denne odel i garden med sin kone, ville ikke en bror eller dennes etterkommere ha noen arverett til giftingsgodset.

Et spørsmål til laget fra Else Marie Holm fra Oslo synes å løse det problemet for oss:

"I 1680 ble det på Ringerike holdt skifte etter Gulbrand Amundsen Vager. Han var død allerede i 1651. Hans enke het Anne Knutsdr.

I skiftet leses at der ble fremvist et makeskiftebrev fra 3.10.1634 hvorav fremgikk at han ved odelsbytte hadde tilforhandlet seg 1 pund og 9 lispund i Vager med bøkse og herlighet av Olaug Knutsdr. Mjølstad. "Item berette Ole Gulbrandsen (sønnen) at hand aff samme gods i Vager sig tilforhandlet 1 schind af de folck paa Fyllingstad for 5 Rdr."

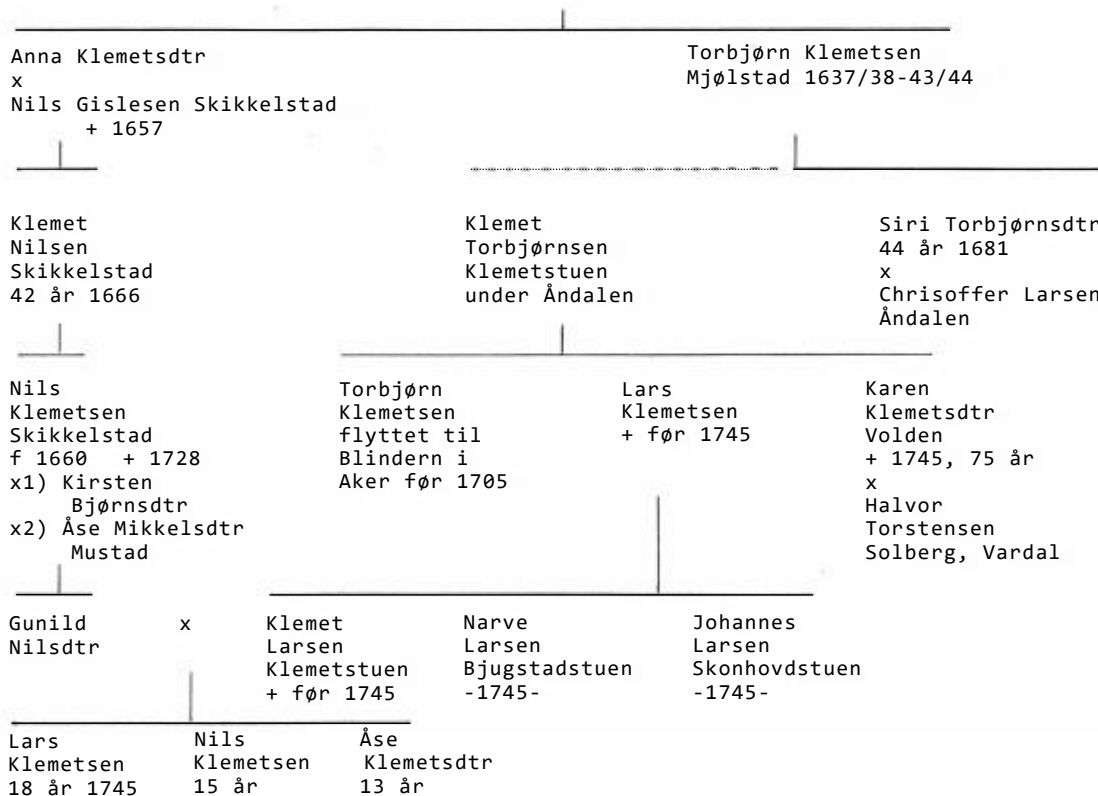
Det jordebytte eller makeskifte der her snakkes om, må være gods i Vaker mot gods i Føllingstad. Siden det er Olaug Knutsdr. Mjølstad, nevnt som enke på Mjølstad alt i 1624, som får dette godset i Føllingstad, sier det seg selv at også lensmann Torbjørn Klemetsen Mjølstad må ha hatt arverett i Føllingstad etter moren, selv om det er Oluf Føllingstad som skatter av hele godset i 1642.

Før nevnte Torbjørn Klemetsen kan være sønnesønn av lensmannen. Torbjørn Klemetsen d.y. kan da videre være identisk med Torbjørn Klemetsen som ca. 1700 reiste til Aker.

Lensmannen, som ellers er anonym nok, var i hvertfall gift og hadde barn, for i tingboken for Toten, Vardal og Biri vitner i 1681 på side 11 Siri Torbjørnsdr. Ondahlen, 44 år gammel at hun var født på Mjølstad. Jeg synes da at tanken ikke er så helt gal, når jeg antar at Siri kan ha hatt en bror bosatt på en plass under Åndalen, og denne ellers ukjente Klemet Torbjørnsen kan da ha gitt navn til Klemetstuen som var husmannsplass nettopp under Åndalen.

Klemet Torbjørnsen Mjølstad x Olaug Knudsdtr

Tavle IV

TINGBØKENE - EN VIKTIG KILDE

Jeg har ofte nevnt at en burde ta seg tid til å gjennomgå tingbøkene, for der er det mye å hente, når en vil litt lengre bakover enn kirkebøker og skifteprotokoller kan gi opplysninger om.

Den 27. juli 1681 vitnet Clemendt Schichelstad nær 60 år gml. at han under Hannibals krig hadde bodd hos hans moderbroder Torbjørn paa Mjølstad.

Dette er krigen mellom Danmark-Norge og Sverige 1644-45 som endte med freden i Brømsebro der vi måtte avstå bl.a. Jemtland og Herjedalen til Sverige.

Nils Gislesen Skikkelstad som ganske mange i distriktet vårt nedstammer fra, var følgelig gift med Anne Klemetsdr. Mjølstad. (Se tavle IV).

Hermed er det bevist at Klemet-navnet på Skikkelstad stammer fra Klemet Torbjørnsen Mjølstad og ikke fra dennes jevnaldrende navnebror Klemet Sørensen Hørstad som kanskje noen har trodd.

Men så sjeldent som Klemet-navnet er, kan jo brukerne på Mjølstad og Hørstad være slektninger.

AV MARKENGSLEKT

Dyhren henviste i sin artikkel til én jeg skrev om i heftet Redalen nr. 2 om bl.a. Mjølstad. Den eldste slekten der var en gren av Markengslekten.

Der nevner jeg bl.a. et diplom fra 11. november 1545 som er gjengitt i Diplomatarium Norvegicum (DN) XXI nr . 899.

Vitnebrev fra Elling Mjølstad, Gunnar Torbjørnsson og Mogens Drogset svorne lagrettemenn i Snertingdalen og Vardal. De hørte på at Jon Gjestsson på Bjørke i Redalen i Ringsaker prestegjeld solgte odelen til sin kone Gunhild Torbjørnsdatter -med hennes vilje og samtykke til Gudbrand Sigurdsson og hans kone Elin Ellingsdatter. Dette odelsgodset til Gunhild var en part i Markeng i Redalen av skyld en hudeverd årlig, og det er hele østre Markeng bortsett fra de tre skinn som tilhørte Deglum kirke på Furnes. Jorden ble solgt frels og med hjemmel og med alle de rettighetene som lå til den og betalingen var 12 kyrlag i kopper og sølv. Jon vedgår at han har mottatt pengene. Dette salget har Gunhilds brødre Elling Thorbjørnsson Mjølstad og Gunnar Torbjørnsson Rolid samt hennes brorsønn Bjørn Ellingsson gitt sitt fulle samtykke til. Brevet er datert Ringsaker Martin biskop (og forkynners) dag 1545 og besegles av Jon Gjestsson, Elling Mjølstad, Gunnar Rolid og Mons Drogset.

Kilde: Pergament, Riksarkivet, Oslo. Ingen segl.

Takket være det enorme arbeidet som dr. Fosmo har nedlagt med å gjennomgå diverse kilder i Riksarkivet for å finne stoff om Vestoppland og da i første rekke diplomer m.m. fra Toten, Vardal og Biri, har vi også fått kjennskap til et brev som er avskrevet i Norsk Historisk Kjeldeskrift Institutt:

Rolid tingstue
13. oktober 1640

Kunngjøring fra Torbjørn Mjølstad lensmann i Vardal, Ole Føllingstad i Vardal og Søren Sveen i Redalen i Ringsaker: På vegne av sine "foreldre" avdøde Clemet Mjølstad og Jon Markeng bekrefter de med brev at Clemet og Jon tidligere hadde gitt rydningsplassen Amundrud til sin slektning Ole Gulbrandsen som bodde på Skøyen. Det ble den gang ikke satt opp noe skriftlig mellom giverne og mottageren og da alle de 3 nevnte nå er avgått ved døden og Laurids Olsen er arving etter mottageren (og de 3 brevtstederne er barn av giverne) som har henvendt seg til disse og bedt om at de skriftlig må bekrefte sine avdøde fedres gave finner de at det må bli gjort gjennom dette brevet. Brevet blir beseglet av utstederne og lagrettemennene Gulbrand Enge, Daffin Hund, Stener Huskelhus, Ole Skjønnsbye, Narve Hegge og Bersvend Skulhus medforsegler.

Giverne, Klemet Torbjørnsen Mjølstad og Jon Markeng har i 1615 hver 1 hud i Markeng og var kanskje brødre. Deres frende Ole Gulbrandsen Skøyen kan lettest plasseres i en slektsammenheng om han var sønn av Gudbrand Sigurdson Markeng og Elin Ellingsdtr. Mjølstad.

Av de som går god for gaven, må Torbjørn Mjølstad og Ole Føllingstad være sønnene til Klemet Torbjørnsen Mjølstad, Søren Sveen i Redalen må da være sønn av Jon Markeng. (Se tavle V)

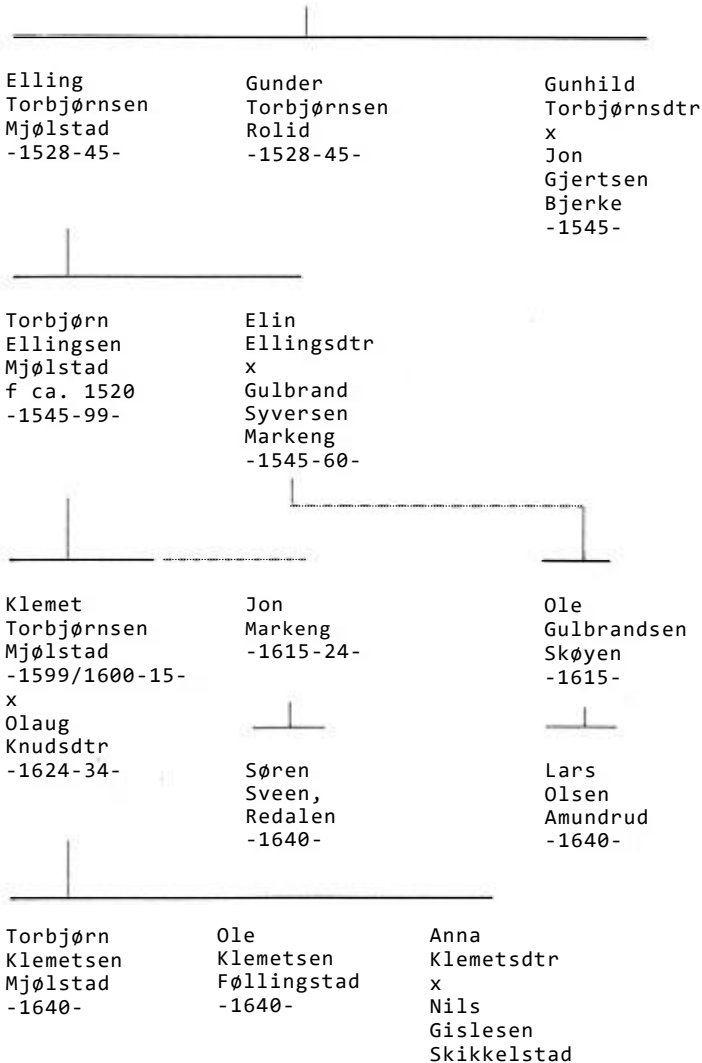
Laurits Olsen Amundrud som gjennom brever av 1640 får råderetten over Amundrud, må være død barnløs og arves av søsken.

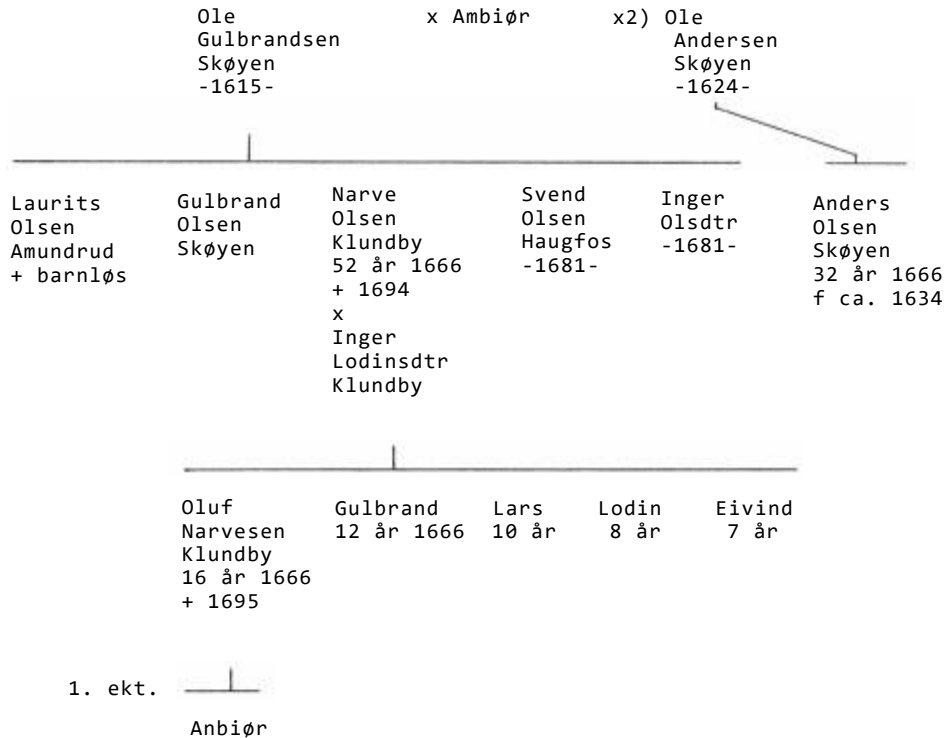
Den Ole Olsen Amundrud som var bruker bl.a. 1665 og 1666 kan selvsagt være en bror av Laurits Olsen, men det er ikke nevnt i tingboken for Toten, Vardal og Biri 16. april 1681.

"Ole Amundrud udj Redalen, loed publicere Itt pantebreff paa Itt och 1/3 kalfschind odelsgoeds med bøxel udj hans beboede gaard, imod forstrachte penge Sex Rixdr. 1 ort 8 skilling som Narffue Oluffsøn Klundbye, Svend Olufsen Haugfos och Inger Olufsdatter, hannem gifuer til brugelig pant udj Nie aaremaal — aff dato dj 12. Augusti 1680".

De som pantsatte sin del i Amundrud, må i hvertfall være søsken av Laurits Olsen Amundrud, siden det snakkes om odelsgoods! (Se tavle VI).

Torbjørn
odel i Markeng

LITT OM KLUNDBY I BIRI

Siden jeg har nevnt Narve Olsen Klundby, som ikke var noen Lodinssønn, som før antatt, men derimot var gift med Guri Lodinsdtr. Klundby, og da Paul Olsen Kolberg var gift med en datter på Klundby, Malene Reiersdtr., vil jeg ganske kort ta med litt om brukerne der.

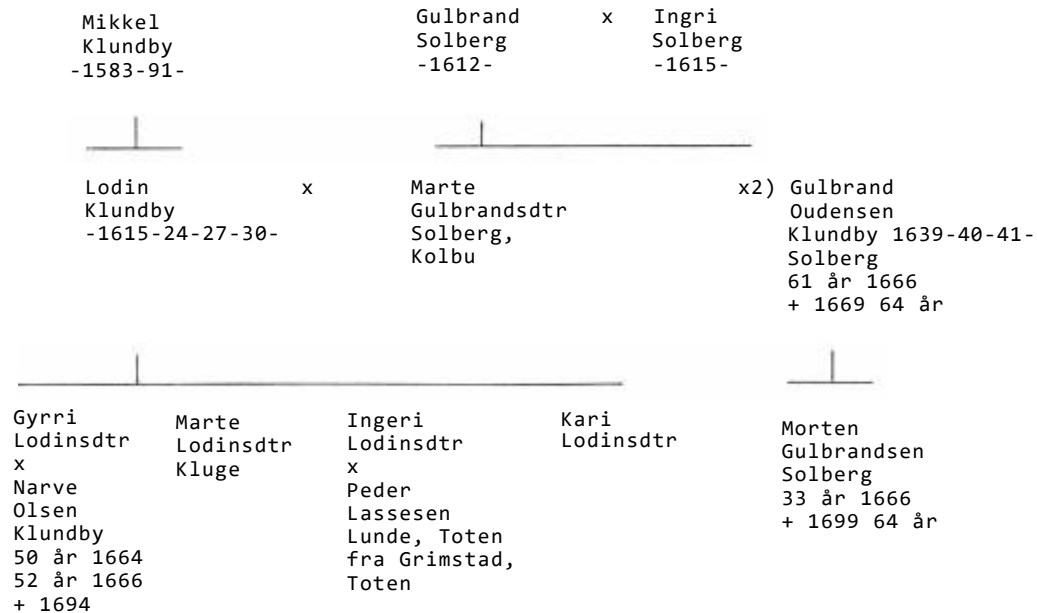
Narve Olsen døde i 1694. I følge regnskapsbok for Ringsaker kirke ble det da betalt for klokkeringing ved hans begravelse.

Narve ble etterfulgt av sønnen Ole Narvesen, men han døde alt i 1695. Det ble skiftet etter ham 29. nov. samme år. Vi har ikke skifteprotokollen bevart fra dengang, men datoen er nevnt i skiftet etter enkens andre mann i 1719.

Oles enke, Angiel Kieldsdr. giftet seg deretter med Reier Olsen fra Esbjug i Land (Se: Oudenstadboka s. 38-39). Hun kalles feilaktig Anne, da det skiftes etter henne i levende live 31. mars 1728, men det er nok en sammenblanding med Anne Arnesdtr. Sem, Biri, som også må ha vært gift med Ole Narvesen, for på skiftet etter Reier Olsen Klundby den 9. juni 1719 nevnes den sl. manns stefbørn Ole Olsen og Anbjør Olsdtr.

De kunne selvsagt begge ha vært barna til Angiel Kieldsdr., da må i tilfelle Anbjør være død barnløs før 1728.

På skiftet etter Mari Arnesdtr. Sem den 21. juni 1717 nevnes hennes yngste fullsøster Anne Klundby som var død og hadde etterlatt seg en datter Anbjør, ugift og umyndig. Dette er nok førnevnte Anbjør Olsdtr. (Se tavle VII og III).

Ole
Narvesen
Klundby
+ 1695 (sk.31.3.)
x1)
Anne
Arnesdtr
Sem

x2)

Angiel
Kjeldsdtr
+ etter 31.3.1728

x2) Reier
Olsen
Klundby
fra Esbiug i Land
+ 1719 (sk.9.6.)

Anbiør
Olsdtr

Ole
Olsen
Klundby
x
Anne Marie
Olsdtr
Skumsrud

Kjeld Reiersen
20 år 1719, + før 1723
Ole Reiersen Dal
f ca. 1705 + 1764
x Marte Pedersdtr Brynstad

Niels Reiersen
10 år 1719

Ingeborg Reiersdtr

Marte Reiersdtr

Flere etterkommere av finnen Mads Michelsen i Land *Av Terje Nordraak*

Som vi vet, så har Bjørnstjerne Bjørnson (1832-1910), gjennom sin far sogneprest Peder Bjørnson (1789-1871), som kom fra garden Schee i Søndre Land, - mange slektninger i Land. Det er også etterhvert skrevet litt om hans morsslekt, som bl.a. stammet fra finnen Mads Michelsen (f. ca. 1640), som antagelig i 1680-årene ryddet plassen Madsstuen under Nordraak. Som kjent er også Richard Nordraak (1842-1866) etterkommer etter denne finnen, og han og Bjørnstjerne var fettere, (se forøvrig vårt tidsskrift nr. 1 1987, side 49-52 og nr. 3 1987 s. 242-245). Andre etterkommere etter denne etter hvert så kjente finnen, som visstnok kom fra Savolax og slo seg ned på vestsida av Randsfjorden, - er det imidlertid, så vidt jeg vet, - ikke skrevet noe om. Som vi ser av den kopierte slektstavle fra Boka om Land, bind V, som omhandler finneslekta Nordraak (jeg har skrevet på noe i tillegg), så hadde Mads Michelsen (1703-1766), sønnesønn av den ovenfornevnte Mads, - ei søster Kari Michelsdtr. (1721-1801), som i 1745 ble gift med Johannes Hansen Nærløs-eie (1722-1800). Disse bodde nok på plassen Grønvold og Johannes fikk i 1751 festeseddel på plassen. Kari og Johannes fikk 9 barn:

- 1) Hans Johannessen Nordre Halmrast-eie f. 1748, g 1781 m Ingeborg Olsdr. f. ca. 1757. De fikk flere barn, bl.a. datteren Karen, som ifølge opplysninger fra B. O. Stuve, antagelig er mor til Kristine Olsdr. f. 1821 i Land, og som ble gift med Johannes Larsen Nærløs-eie, senere feier i Ringsaker. Disse har en betydelig etterslekt. (Se Norsk Slekthistorisk Tidsskrift bind XXIII, hefte 2 1971 s. 144).
- 2) Marit f. 1750
- 3) Niels f. 1752
- 4) Berthe (Beret?) f. 1755 døde samme året.
- 5) Ole Johannesen Bjørlien-eie f. 1756 g 1787 m Kirsti Jørgensdr. f. ca. 1757. De bodde i 1801 på Bjørlien-eie, med barna Johannes 7 år og Berte 13 år.
- 6) Dorthe f. 1759
- 7) Christopher (1761-1789) g 1784 m Beret Jørgensdr. f. ca. 1755. I 1801 er Beret bosatt på Hasvold-eie med en ny mann, Hans Johansen 31 år og datteren som hun hadde med Christopher, - Kari 16 år, er bosatt hos dem.
- 8) Beret (1763-1788)
- 9) Anne Johannesdr. Grønvold (1766-1804) g 1794 m. Ole Johnsen, som døde i 1847, 76 år. De overtok nok som husmannsfolk i Grønvold, da han er nevnt som Ole Grønvold ved flere anledninger. Anne og Ole hadde to døtre: (a-b)
 - a) Karen Olsdr. (1797-1875) se nedenfor.
 - b) Ingeborg Olsdr. f. 1799.

Karen Olsdr. Grønvold (se ovenfor) ble 1829 gift med enkemann Joen Amundsen Bergum (1793-1877) f. Grime-eie. Han var husmann i Bergum under Halmrast og hadde fra et tidligere ekteskap tre barn. Karen og Joen Bergum fikk to barn sammen:

- I) Ingeborg Jonsdr. Bergum (1830-1914), ugift og bosatt i Bergum.
- II) Ole Joensen Bergum Øvstaas (1833-1918) g 1857 m Mari Hansdr. Halmrasthaugen (1833-1895). De bodde først i Bergum, kom senere til Øvstaas og kjøpte dette bruket som tidligere hadde vært husmannsplass under Søndre Halmrast. Mari og Ole fikk 6 barn:

- 1) Hans Christian Øvstaas f. 1862, som var lærer i Drøbak.
- 2) Andreas Øvstaas (1864-1882)
- 3) Johanne Marie Eidstuen (1867-1930) g 1887 m Johan Martin Fredriksen Kjelberget (senere Eidstuen (1863-1944) som også stammet fra finnen Mads Michelsen og var firmenning med Richard Nordraak og Bjørnstjerne Bjørnson (se forøvrig senere i artikkelen).
- 4) Kristine Viken (1871-1942) gm Petter K. Viken (1875-1952). Bosatt i Lundli ved Halmrast.
- 5) Johan Øvstaas f. 1874, som var apoteker i Stjørdal.
- 6) Ole Martin Øvstås (1877-1954) gm Helga Marie Hansdr. Kjelberget (1883-1947) (se senere i artikkelen). Han overtok i 1917 Øvstås etter sin far og ekteparet fikk 6 barn (a-f):
 - a) Ole Øvstås (1904-1978) gm Gudrun Sagstuen f. Bjørke. Han overtok Øvstås i 1928 etter sin far, bosatt der.
 - b) Harald Øvstås (1906-1975) gm Marie Olava Haug, bosatt på Lillehammer.
 - c) Magnhild Solhaug f. 1908 gm Harald Solhaug, bosatt på Gjøvik.
 - d) Asbjørn Øvstås (1912-1957) gm Grethe Skruklien, bosatt i Søndre Land.
 - e) Kirsten Braathen (1913-1982) gm Johan Braathen (1911-1989) bosatt på Jevnaker.
 - f) Sigrid Johansen f. 1921 gm Trygve Johansen, bosatt på Gjøvik.

Vi ser på slektstavla til finneslekta Nordraak, at oldefar til R.N. og B.B. - Michel Madsen Odden (1746-1818) hadde en bror Endre Madsen (1752-1824) gm Mari Olsdr. f. ca. 1750. Disse bodde antagelig i Endrerud under Nordraak og hadde datteren Ingeborg Endresdr. (1784-1858). Ingeborg ble 1815 gift med Hans Fredriksen Halmrast-eie (ca. 1782-1831) og de var husmannsfolk på Halmrast-eie. Ekteparet hadde 5 barn (I-V):

D) Fredrik Hansen Kjelberget (1816-1910) g 1846 m Helene Olsdr. Svendsbakken (Halmrast-eie) (1825-1893). De bodde først i Sveen under Føged-Halmrast, men kom senere til Kjelberget under Søndre Halmrast. De hadde 6 barn som var firmenninger med R.N. og B.B.

1) Hans Fredriksen Halmrast (1846-1937) g 1878 m Karen Johannesdr. Sarastuen (Ringelien-eie) (1853-1940). (Se vårt tidsskrift nr. 3 1988 s. 265, 4.3.5.). Han var lærer og overtok Kjelberget etter sine foreldre. 4 barn (a-d):

a) Johan H. Kjelberget (1880-1943) gm Karoline Petersdr. Bakken (Øknse-eie) (1887-1975). De overtok Kjelberget i 1934 etter hans foreldre.

b) Helga Marie Øvstås (1883-1947) g 1904 m Ole Martin Øvstås (1877-1954) (se tidligere i artikkelen).

c) Inga Martine Forseth (1887-1974) g 1920 m Nils Forseth f. 1896, bosatt i Amsrud i Nordre Østbygda. som han fikk skjøte på i 1918.

d) Hilda Kristine Skjeseth (1896-1988) gm Martin Skjeseth, bosatt i Hov i Land.

2) Ole Fredriksen Kjelberget (1848-1897), ugift.

3) Kristian Fredriksen (1853-1915) gm Lina Larsen (1868-1941). De bodde på Gjøvik og hadde 5 barn (a-e):

a) Alma Røed (1892-1987) gm Børger Røed (1889-1951), bosatt på Gjøvik.

b) Ludvikke Fredriksen (1894-1980), ugift og bosatt på Gjøvik.

c) Lorang Fredriksen (1899-1958) gm Ragnhild Svendsen (1903-1974), bosatt på Gjøvik.

d) Kolbjørn Fredriksen (1901-1980) gm Arnfrid Monsen (1907-1973), bosatt på Gjøvik.

e) Sverre Fredriksen f. 1906 gm Ragnhild Løkkevik f. 1907, bosatt på Gjøvik.

4) Gudbjørg Fredriksdr. Esprum (1857-1934) g 1877 m Hans Hansen Esprum (1854-1921), som i 1896 fikk skjøte på nedre Esprum, som ble fraskilt hans barndomshjem Esprum (bruksnummer 1). De bodde der og hadde 12 barn (a—i):

Gudbjør Fredriksdtr. Esperum f. Kjelberget
(1857-1934), var firmeringning med Richard
Nordraak og Bjørnstjerne Bjørnson.

- a) Hans Christian Esprum (1877-1962) gm Sofie Mathisen. Han overtok Esprum (bruksnummer 1) i 1906 etter sin onkel, men solgte til broren (se nedenfor) i 1922 og de reiste til Amerika. De kom imidlertid tilbake til Norge og slo seg ned på Modum.
- b) Ingeborg Marie Trondsen f. 1879 gm Didrik Trondsen, bosatt på Jevnaker.
- c) Hanna Esprum (1881-1973), ugift og bosatt i Enger i Søndre Land.
- d) Emma Dahl (1884-1966) g 1907 m Johan J. Dahl (1888-1974). Bosatt på Solberg i Jevnaker.
- e) Fredrik Esprum (1887-1945). Han var ugift og overtok i 1909 nedre Esprum sammen med broren Julius, bosatt der.
- f) Julius Esprum (1889-1968) gm Gudbjør Strandstuen (1898-1983). Han overtok i 1922 Esprum (bnr, 1) av broren Hans Kristian (se ovenfor), bosatt der.
- g) Helga Esprum (1891-1969) ugift og bodde på Fagernes.
- h) Georg Esprum (1894-1918), ugift.
- I) Johan Esperum (1896-1988) gm Astrid Viken. Han overtok i 1946 nedre Esprum etter broren Fredrik (se ovenfor).
- j) Thora Gundersen (1899-1974) gm Torolf Gundersen, bosatt på Jevnaker.
- k) Magda Esprum f. 1901, ugift og bosatt på Brandbu.
- l) Markus Esprum f. 1903 gm Tora Berven, bosatt på nedre Nøkleby, Jevnaker.

5) Johan Martin Fredriksen Eidstuen (1863-1944) g 1887 m Johanne Marie Olsdr. Øvstaas (1867-1930) (se tidligere i artikkelen). Han fikk i 1890 skjøte på Eidstuen av onkelen Erik (se senere i artikkelen). De bodde der og hadde 8 barn (a-h):

- a) Anna Eidstuen (1887-1983), ugift og bosatt på Volla, Trevatn.
- b) Olaf Eidstuen (1889-1968) gm Marie Bågårud. Han overtok Eidstuen i 1908.
- c) Hans Eidstuen (1893-1979) gm Sigrid Haugen (Solhaug) (1899-1981), bosatt på Trevatn.
- d) Marius Eidstuen (1896-1979) gm Jenny Paulsrud, bosatt på Raufoss.

- e) Ole Eidstuen (1899-1958), ugift og bosatt på Trevatn.
- f) Margit Eidstuen f. 1905 ugift og bosatt på Halmrast.
- g) Inga Marie Eidstuen (1907-1984), ugift og bosatt på Trevatn.
- h) Fredrik Eidstuen (1910-1915)

6) Otto Fredriksen Kjelberget (1866-1922) gm Jonette Melbye (1875-1960). De bodde Då Skrukli stasjon i Søndre Land.

II) Erik Hansen Eidstuen (1817-1898). Han var ugift og var tjenestegutt i Eidstuen på Trevatn hos sin tante og onkel, men fikk i 1868 skjøte på bruket og overdro i 1890 Eidstuen til en nevø av seg (se ovenfor).

III) Ole Hansen f. 1821 g 1842 m Olina Johannesdr. Granums-eie. (Flere opplysninger mangler).

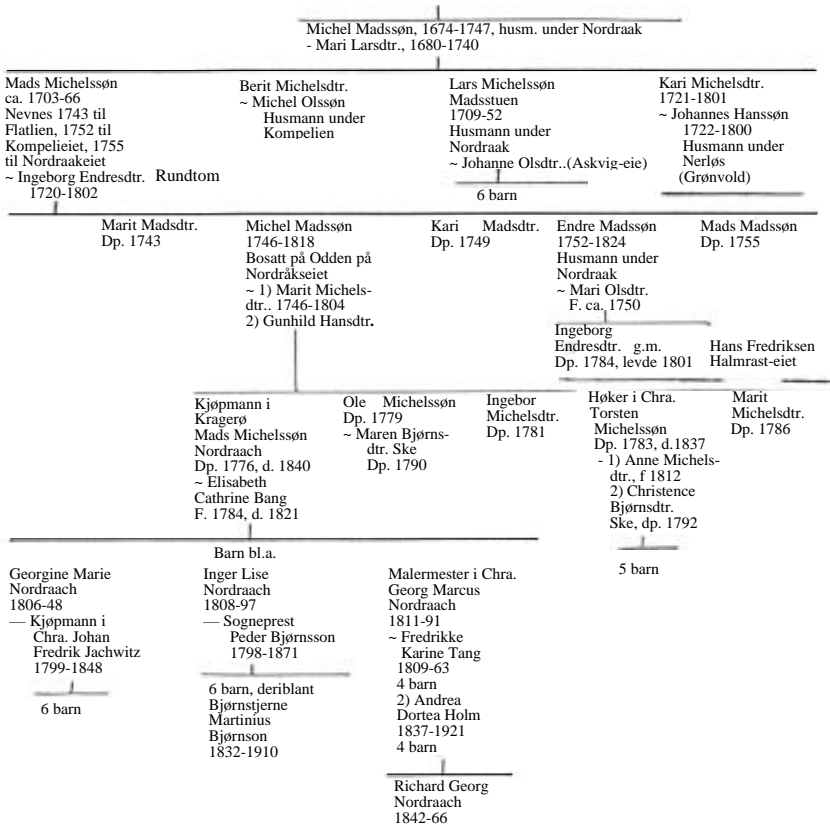
IV) Hans Haansen f. 1824. Ingen flere opplysninger.

V) Mari Hansdr. f. 1827. Hun var tjenestejente i Eidstuen hos sin tante og onkel, men ble i 1874 gift med Johannes Olsen Klevengen (1831-1908) og de kom til Åsen på grensa mellom Søndre Land og Vestre Toten.

Til slutt kan jeg nevne, noe jeg også tidligere har gjort, - at finneslekta Nordraak, ikke har noe slektsskapsforhold til slekta på garden Nordraak. Om denne kan det leses i vårt tidsskrift nr. 2 1988 s. 115-123.

Nordraak*

Finnen
Mads Michelssøn
F. ca. 1640, var 1664 husmann under Engelien.
1686 husmann under Nordraak (Madsstuen)

* Jfr. Sven Moestue 1 N.S.T. bd. XXIII, s. 139 flg.

Hadelantz Oudels Bønder deris Jordegoudtz 1624

I hefte 3 hadde vi på sidene 204 og 205 odelsjordebok for Hadeland og Land. Som flere har påtalt er dette bare utdrag fra jordeboka som viser det godset på Toten, Vardal og Biri som bønder på Hadeland og Land satt med i 1624.

Redaksjonen gir derfor i dette heftet ut den komplette odelsjordebok for Hadeland 1624.

Red.

Thorre Røckenn

hanns Oudeli och Jordegods,
med samptt hans Moeder och sødskinde, vdj samme
gaard 1 skipund 2 lispund *B*

Thore Sueningh Eigendis udi Blickenn 1 fieringh

Poffuel Bleekenn Hanns Oudelisgoudz

Vdj samme gaard 1 fiering
I skounn marckenn 1/2 fiering
udj søllesetter 1/2 f.
Ehr 1/2 pund

B

Knud Ness Hanns Jordegoudz
udj Blekenn 4 sollid } B
udj Bierke øde 2 skind
Er 1 skipund 2 skind

Gudmund Ness Eigendis
Vdj borrud Øde 1/2 pund
I Ildwigenn 1/2 sollid
1 Qvernestøed 1/2 sollid
Vdj østre Dellinn 2 sollid
Suma 1 1/2 skipund

Thommis Eigge hans Jordegoudz
vdj Bleekenn 1 1/2 fiering } B
J Hennungen 1 fiering
Ehr 1/2 Pund

Mickell grindaggers Jordegoudz
vdj hoffuelannd 1 fierring } B
vdj Nerløsse i Lannd 1 lispund

Gulbrand Bildenn hanns goudz
vdj Skiøll paa Touttenn 1 skipund } B
udj Stubne paa Hadeland 1/2 pund
J Wollder øde 1/2 fiering
udj Nedre Skiager 2 1/2 lispund

Mogens Askimb, hanns stiffboernn eigendis
Vdj Rud øde 1/2 pund } B

Lauridz Reigstad hans Jordegoudz
udj samme gaard 1/2 pund } B
udj Ostby 3 fierring
Aggedall 1/2 pund
I knudstadmarcken 1/2 pd
Suma 1 1/2 skipund 1 f:

Børger Houg hans Oudell
udj samme gaard 1 skipund } B
udj Tanderud øde 1 sollid

J Haug Ødde 1 solld ^B
Er tilsammen 1 1/2 skippund

Iffuer kløuffstad hanns goudz
Udj Haug 1 skippund
J Vllfuenn 1 1/2 fieringh
Eeckre øde 1/2 pund
J Sørumb 3 fiering
Hellgelannd 1/2 Pund
Summa 3 skippund 1/2 f } B

Erick Drøffuedall hanns Oudell
Vdj samme gaard 3 fiering } B

Anderss Elckenn hans Oudelsgoudz
Vdj samme gaard 2 skippund
J Heby øde 1 pund
J By i Lannd 1 pund
J Askervig ibidem 1/2 pund
July Ødde 2 1/2 solld
Ehr tilsammen 5 skippund 2 1/2 lispund } B

Thorstenn Tingellstad hanns Jordegoudz
Vdj Hoffuedzrud Øde 1/2 pund
I hyttenn øde 1 fiering
Morthued 1 fiering
Koller 1 fiering
Suma 1 skipund 1 fiering } B

Peder Tingelstad hanns goudz
udi grann paa Touttenn 1 fiering

Peder forttenn
vdj skierstad 1/2 pund
J Ellckenn 3 fiering
J Thomptt 1 1/2 solld
J Ballangerud 1/2 skipund
Findløsse Øde 1/2 fieringh.
Suma 2 skipund 1 f. } B

Lauritz Allm udj samme gaard 1/2 pund

Marrem Allm Jbidem 1/2 Pund

Anderss gamme hanns goudz

vdj Haug 1/2 pund

Dellinnmarckenn Øde 1 Pund

Hond øde i Lannd 1 fiering

Ølpestad i Holtesogen paa Romerige 1 fiering

J Søuff 1/2 Thr kornn

Hellelannd paa Ringerige 1/2 pund

Suma 2 1/2 skipund 1 1/2 f.

} E

Christoffer Røsemb Hanns goudz

vdj grann paa Toutten 1 solld 3 set: kornn

vdj Skie i Lannd 1 solld 2 sett kornn

J Smedstad i Ringsagger Sonngen paa

Heemarcken 1 1/2 solld

Er 1 pund

Rasmus Horgenn hanss goudz

Vdj frambstad 1 skippund 1 f.

J huuser 3 fiering

Leckre 1/2 pund

Jonnsrud 1/2 pund

I Hedallenn 1 1/2 huud 2 skinnd

Skierffuen 1 fierinn

Er tilsamen 3 skipund 1 f. 1 1/2 huuder 2 skinnd.

} B

Ragnhilld Horgenn, hindes gouds

udi samme gaard 3 fiering

Molldenn 2 skippund

Mardstad øde 1 fiering

Kopperud i Vardall 3 skinnd

Sangnes øde paa Toutten 3 skind

Skierffuenn i Vardall 1 fieringh

Suma 3 skippund 1 f. 1/2 hud.

} B

Gulbrannnd guelsønn paa framstad Eigenndis
udi samme gaard 1 1/2 skippund
Øde skauff 1 1/2 lispund
Dellin i Ringsagger sogen paa Hemarchen1 huud. } B

Rollf Huallebye hanns goudz
vdj klæstad 1/2 skippund B

Olluff skierffuen, hanns Goudz
vdj samme gaard 1/2 skipund
Biellens Engen paa Ringerige 1 1/2 sold B
Løckenn 1 sold
Ehr 1 pund 2 1/2 lispund

Thorgard Lunder Eyendis
j samme gaard 1 Pund

Allff Wodinn hanns goudz
I samme gaard 1 skippund B
Horgenn 3 lispund
Lunde 1/2 Pund
Ehr 1 1/2 pund 3 lispund

Mickell Wennorum Eigenndis
Vdj Lærenn 1 pund B

Jonn Gullend hans goudz
vdj samme gaard 3 skippund
Bjørhaalltt 1 Pund
Bratte i Gierdrungs sogenn
pa Romerige 1/2 pund
I kiørffuenn 13 lispund
Suma 5 skippund 3 lispund } B

Torgier Moll denn føllger
Vdj samme gaard 1 skippund
Lundenn 1 fiering
skierffuenn 1 Pund
Er 2 pund 1 f. } B

Thorsten Møllden, Eigenendis udi samme
gaard 1/2 solld
Øde Hauge 1/2 solld
Er 1 fiering

Bjørnn Eiennsrud hanns gouds
I samme gaard 15 lispund B

Jonn Solberrigh føllger
vdj samme gaard 2 1/2 lispund

Gurrij Haagenstad
udi Mellaaes 9 lispund

Gudbiør frøeslj Eigendis
vdj Mølldenn 1 fiering B

Hallffuor øffre kiørffuenn, hans Oudell
och jordegoudz
vdj samme gaard 1 1/2 skippund
J oppenn Øde 1/2 pund
Jonnsrud Øde 1 fiering
skøienn 6 lispund
Huattim 1 1/2 pund 1 f.
Gieffsenn 1 Pund
grumstad Marckenn 1/2 pund
skorrud øde 1/2 pund
Fuxvold 1/2 pund
Suma 6 1/2 skippund 1 f. 1 lispund

Allff Moedstad Eigenendis udi vester
stastad 7 1/2 lispund
vdj Berger 6 lispund
Ehr 18 1/2 (xix) lispund [Det skal være strek under x]

Gulbrand flattla Bundens Ondell
vdj samme gaard 1 skippund
Sogenn 1 pund 2 1/2 lispd.
Rudstad paa Touttenn 1 pund } B

grumstad Marckenn 1 fiering
Ballangerud 1 solld
Vulffuenn 1 solld
Ness 1 1/2 solld
Sambsiøenn 1/2 solld
Er til sammen 4 skipund 1 f. 2 1/2 lispund.

Daug Lunder hanns Oudell och Jordegoudz

Vdj samme gaard 2 skipund
Kallffsiø Ødde 1/2 pund
Hauge 1/2 pund
Oppered 4 lispund
Gaarder paa Touttenn 1/2 Pund
Skieffuestad 1 pund
Linnestad paa Haland 1/2 solld
J Kise paa Touttenn 6 lispund korn
Suma 4 skipund 2 1/2 lispund 1 huud

Olluff Vienn

vdj samme gaard 1/2 pund

Hallffuor ibidem 1/2 pund

Joenn Ballangerud Eigenndis

vdj samme gaard 1 skipund 2 1/2 lisp.
Findløsse Ødde 1 fiering
Røsse paa Toutten 3 solld
Zeigerstad ibidem 1 1/2 solld
Ehr 2 pund 1 fiering

Kaare Stubne

Eiger vdj samme gaard 1/2 Pund
I gullszrud 1 pund
Løckenn øde 6 lispund
Skieffuestad paa Touttenn 4 solld
Er 2 1/2 skipund 6 lispund

Lasse Ballangerud hanns gouds

vdj samme gaard 1 pund 1 fiering

Christenn Ballangerud hans Oudell vdj
samme gaard 2 pund
Findløsse Øde 2 lispund
Wienn Marckenn 1/2 pund
Huall paa Ringerige 1/2 pund
Ehr 3 skipund 2 lispund

} B

Allff Wierstad, hanns goudz.
vdj samme gaard 2 pund
Hoff 1 pund
Heiger Ødde 7 lispund
Løckenn Øde 1 Pund
Er 4 skipund 7 lispund

} B

Hellge Bølleken
vdj samme gaard 1 fiering

B

Niels Grinj Eiger i samme gaard 15 lispund

B

Haralld Wangh, Hanns goudz vdj
Huallebyrrigøde 1 f.

Olluff dellim vdj samme gaard 1 1/2 sold

Askildd Bendsønn vdj Delljnn 1 sold

Guell Enger, hans goudz med hanns Stiffbørnn

Eigendis vdj Ericksruod 8 lispund
Skorrud 4 lispund
Hauge 8 lispund
Dellinnd 1/2 sold
Ehr 1 pund 2 1/2 lispund.

} B

Thorsten Greffttegreff
udi Lunder 1/2 pund

Staffind Engesrud hans oudel udi
vig øde 1 1/2 sold B

Allff Hauger, hanns jordegoudz
vdj samme gaard 1 skippund
Nederøsse paa Toutten 1/2 pund
Korsslienn jbidem 1 fiering
Eiensrud dersammesteds 1 fiering
Dottsetter paa for: Toutten 1 fiering
Berger j Löttem Sogen paa
Hedmarcken 3 huder
Sæmen i Aadallenn paa Ringerige 1 sold
Krogsrød Ødde 1 1/2 sold B
Summa 2 1/2 skippund 1 1/2 fierring 3 huuder

Hallffuor Mou
vdj Krigsrud Øde 3 lpd B

Guri Berger, hennes jordegoudz
udi samme gaard 1 pund
Løckenn 1 sold
Askeuig i Lannd 1 fiering
J Sandd dersammesteds 4 skinnd
Ehr 1 1/2 pund 4 skinn } B

Elling sköienn udi samme gaard 1 skippund B

Torstenn Brattvolls, hannz goudz
vdj Lunder 1 fiering
Dellinn Ødde 1 fiering
Grombstad Marckenn 2 1/2 lispund
Skodt paa Eigger 1 fiering
Er 1 pund 1 1/2 fiering } B

Taralld Vllffuenn
vdj samme gaard 1 1/2 fiering B
Skierffuen 1 1/2 sold

Lauridz Nöcklebye, hanns goudz vdj
samme gard 4 sold B

Olluff Sørumb. Eiger udi samme
gard 1/2 skippund B

Martte Grimyer, hinmles Oudelsgoudz
vdj samme gaard 1 skippund B

Hellge Kleestad, hanns goudz udj samme gaard 18 1/2 (xi) [Det skal
lispund B være strek
under x]

Olluff Welung Eigenndis
vdj Ragnerud 1 skippund B
vdj Brølj paa Touttenn 1/2 solld
Kagstad j gierdrum sogenn
paa Romerige 1/2 pund
Er 1 1/2 pund 1/2 fiering

Peder Skierstad følger
vdj samme gaard 1 fiering
Findløsse Ødde 1/2 fiering

Peder Grefftegreff Eiger vdj Ballangerud 1 f.
vdj Lunde 1 fiering

Giest Mellboustad
vdj Suenning 1 solld
Knudstad 1/2 Pund B

Anderss Jordstad, hanns goudz
vdj gullind 1 pund
Olim 15 lispund
Heiger 1/2 pund
Bierttnes 1 1/2 pund
Dall øde 1 fiering
Hennung Øde 1 solld
grombstad marckenn 1/2 fiering
Heigkle øde 3 skinnd
Øde skouff 1 1/2 lispund
Indall paa Touttenn 1/2 pund
Heigernes der sammstedz 1/2 pund
Suma 5 skippund 9 lispund 3 skind B

Peder Jennsønn paa Tuff Eigenndis
vdj samme gaard 3 pund
J skierffuenn 1 fiering
J Dile Øde 4 lispund
J Biellou 1 fiering
Halldem 1/2 pund
Er pund 3 lispund

} B

Elenne Gieffsønn Tilkommer
vdj samme gaard 1 pund
vllffuenn 1 pund 1 f.
Skiønn Øde 1/2 Pund
Biellou 1 fiering
Settrang paa Ringerike 15 lispund Malltt
Er 3 1/2 pund 1 f.

} B

Thorgier Hellge Ager, hanns gouds
Vdj knarrud 1 fiering
Vdj Skoftstad paa Ringerige 2 solld
Ehr 3 fieringer

} B

Peder Gieffsønn, hanns gouds
vdj Raastad 1 fiering
Grann paa Touttenn 6 1/2 solld 3 sett.

} B

Gulbrand Allm Eigenndis vdj
Suenning 2 solld
Quernnestøed 1 skinnd
Bjørnerud Øde 3 skind
Ehr 1/2 pund 4 skinnd

B

Olluff Huattim, hans goudz vdj Narumb J Land I 5 lispund

Anders skeager Eigenndis med hans stiffbørnn
vdj samme gaard 2 skippund
Skotterud 1 fiering
Attlerud 2 skind
Suorstad paa Ringerige 1/2 pund
Er 2 1/2 pund 1 f: 2 skind

} B

Thorsstenn skeager, hans gouds
Vdj samme gaard 1 1/2 pund 1 f.
Grini 1 fiering
Engelien j Lannd 1 fiering
Er 2 Pund 1 f. } B

Thorre och Jonn Stastadt Vdj samme gaard 15 lispund B

Olluff Hielmen hanns gouds vdj
Lunder 1 1/2 Pund
Skiørvolld paa Ringerige 1 pund
Er 2 1/2 pund } B

Gulbrand knarud, Vdj samme gaard 1/2 fiering
udj Røckenn 1/2 pund

Østenn Skarttenn
Vdj samme gaard 1/2 pund
Anuldsrud øde 1 fiering B

Elling Allm Eigenndis
Vdj skoienmarecken 1 fiering
Vdj flattla 15 lispund
Er 1 pund

Peder gisleberrig dersammesteds 15 lispund B

Olluff Hoff wdj samme gaard 1 pund B

Gullbrand Kious vdj samme gaard 1/2 skippund

Ammund Bleckenn
Vdj Hennungen 1 fiering
Mellder 1/2 f: } B

Biørn bleckenn
vdj samme gaard 1 skippund
bleckennhuus 1 fiering
Braan øde 1 skinnd

Kaarre kios hanns Oudell

Vdj Eigge 2 solld korn
Finden J Lannd 2 huder } B

Madtz Eegge Eigendis

J Ornes i Lannd 1/2 h } B

Sindre grindager

Vdj Huall paa Ringerige 1 (tn?) korn

Hellge Liussen Eigenndis

Vdj Nederøse paa Toutten 1/2 pund
Lunde øde der sammesteds 1 fiering
vdj klöffuenn øde J Land 1 skind } B

Hans Molstad Eigenndis

vdj øffre kiørffuenn 1 pund
knarrud 8 lispund
Aschimb 1 1/2 pund
Ehr 2 1/2 pund 8 lispund } B

Olluff Eivindsønn paa kios

Vdj Biellou 1/2 pund } B

Gunder Røckenn

vdj samme gaard 1 1/2 pund 1 f. } B
keixrud Øde 6 1/2 lispund

Børge Stastad

Vdju Mellboustad 1 pund
Helge Ager 1/2 pund
I Bleckenn 1 1/2 fiering
Styrmanndzgiorde Øde 1/2 pund
Hærre paa Moudum 1/2 pund } B
Er 2 1/2 pund 7 1/2 lispund.

Her Torckilld Pederssenn paa Jeffnagger Eigenndis

Vdj Steenen i Østre Berrums herred 3 f:

Guttorm Vamstad Eigenndis

J Tunnevold i Lannd 1 huud B

Berrig i Heedallenn 1/2 huud

Halmerast i for. Lannd 2 1/2 skind

Endre Lindstad

Vdj samme gaard 1/2 pund 2 1/2 lispund

Vdj Lunde 1/2 pund

J framstad 1 lispund

Gulbrand Koller vdj samme gaard 14 lispund B

Elling Biørge, hanns Oudell

Lunde 1/2 Pund B

vdj framstad 1 lispund

Olluff Kaarestad

Vdj samme gaard 1 pund L

Roinn 1 pund

vdj gangnem 7 1/2 lispund korn

Grinj i Røckenn sogen 3 f. saitt

Huusebye der sammesteds 1 f: saltt

Vlldstad ibidem 4 lispund salt

Itt suagstøed paa Eiger j skodzellffuen 1 f. salt

Er 2 pund 7 1/2 lispund, saitt 1 skippund 9 lispund

Seuold Lunder, hanns Oudell

Vdj samme gaard 1 1/2 skippund 1 f: } B

vdi Aaslund 1/2 pund

Er 2 Skipund 1 f:

Hanns Ourenn Eigendis

J Lij paa Ringerike 1 (1/2?) skipund

J grumbstad Marchenn paa Hadeland 1 f } B

vdj bølckenn 1 fiering

Lauridz Biørge Vdj Heiger øde 1 fiering L

Peder Narffuerud

vdj samme gaard 3 solld L

Gurij gamkinnd
udj Lunde 1 fiering :b:

Elling Ness
udj Ødeskauff 1 1/2 lispund

Thorstenn Rosshemb
vdj Bleckenn 1 fiering

Throells skute
vdj samme gaard 4 sett. b:

Hans Hiildenn vdj samme gaard 3 1/2 sold
vdj gaasfid paa Ringerige 1 fiering } B
Holle der sammestedz 1 fiering
Staffuin i Berrumdz herrit 1 fiering
Er 1 1/2 pund 3 1/2 lispund

Olluff duersteenn, hanns goudz
Vdj Raaseygerne 3 sold } B
Halldenn 8 lispund
Brande Haugenn 1 fiering
Delljnn 2 sold
Nederste Eigge 2 sold
Fallanger 1 1/2 sold
Sunning 1 fiering
Kallfsiø 1/2 pund } B
vdj frøer paa Riungerige 1 pund 9 lispund
i Tannem Ibidem 1 soll kornn
Løckenn der sammestedz 1 sold kornn
Suma 5 skipund 8 1/2 lispund

Jonn Gundestad, hanns Oudell
vdj Rongkløff j Ringeibun [Det skal kanskje stå Rongkløuff]
j Gullbranndzdallen 1 hud

Poffuel Hilldenn
vdj samme gaard 1/2 pund
J Aschimb 1 fierring } B
Nøcklebye 1 sold

Poffuel Moesstad

vdi samme gaard 1 1/2 skippund

Mellaass 1 fiering

Biørnn Rønnerud

vdi samme gaard 1 1/2 pund

vdi ollim 1/2 pund

} B

Østenn Billdenn Eigenndis

J skoffuerud paa Toutten 1 fiering

Rangdj Huattimb

vdi greffsrud paa Toutten 6 lispund

Mogens gangnem

vdi samme gaard 12 1/2 lispund

B

Johannes Lunder Vdi samme gaard 1 pund

MØTER

Nye møtedager på Gran og Jevnaker.

2. torsdag i hver måned kl. 18.30 i Gran Ungdomsskoles bibliotek.
3. torsdag i hver måned kl. 18.00 i drengestuen på Jevnaker prestegård.

Lokallaget Gjøvik/Toten holder første møte i 1991 torsdag den 3. januar på Gjøvik Bibliotek kl. 18.30. Foredrag ved Ole M. Granum.

Om noen av mine aner

Av Rolf Gilbert Larsen

Oppsettet begynner med min mor og en vil følge hennes aner bakover. Etter som hennes far kom fra Romedal på Hedmark-sida og mora var fra Toten, blir anene omtrent likelig fordelt mellom Toten og Hedmarksbygder. Og et gjennomgående trekk kan en vel si det er at de fleste på en eller annen måte har vært knyttet til jorda. En del har også vært opptatt av håndverk. Opplysningene er funnet blant annet i Statsarkivet i Hamar, og jeg fikk også gleden av å treffe skyldfolk på Hedmarken som ingen i vår familie tidligere hadde greie på. Min far hadde i mange år sitt virke ved Raufoss Ammunisjonsfabrikker der også jeg fikk min arbeidsdag. Far var arbeidsformann og hadde over 100 personer under seg. Hans hovedinteresse ved siden av arbeidet var Frelsesarmeen der han deltok så ofte han kunne. Hjemme hos oss ble det av den grunn mye snakk om bibelord og kristenlære som jeg så å si fikk inn med morsmjølka. Min mor var blant de mer stille i landet og utførte sine oppgaver fra dag til dag, hovedoppgaven var å dra opp tre aktive unger. Hun visste nok om at hun hadde skyldfolk på andre sida av Mjøsa, men etter hvert ble kontakten mindre og mindre, og derfor var det særlig hyggelig for meg å kunne rekke sporene bakover. Og så til anene!

1. Inga Marie Knudsen 1898-1978 (gift med Harald Gilbert Larsen, Raufoss 1893-1984)

Foreldre:

2. Ingvald Knudsen Hågenrudeie, Romedal f. 1861. Han ble husmann i Smedstuen under Breili på Toten. Han hadde sønnen Kasper som ble gullgraver i Alaska, men han har ikke etter-slekt.

3. Mina Marie Mathiasdtr. Breili, Toten 1868-1962

Besteforeldre:

4. Knud Kristensen Hågenrudeie, Romedal 1821-1893

5. Ingeborg Syversdtr. 1819-

6. Mathias Fredriksen Breili 1817-1896, husmann og salmakar.

7. Marthe Maria Johannesdtr. Breili 1836-ca. 1930

Oldeforeldre:

8. Kristen Arnesen Ripsrudeie, Romedal g 1814 med

9. Kari Knudsdtr. fra Kolavangen

10. Syver Larsen Gaustadeie, Romedal

11. Marte Olsdtr.

12. Fredrik Larsen Fjeld 1790-1877

13. Maria Johannesdtr. Fjeld 1792-1874

14. Johannes Olsen Rogneby mm 1807, gardbruker, husmann.-

15. Eli Olsdtr. Undesløs 1813-1848

Tiptippoldeforeldre

16. Arne Trondsen Lillehovseie

17. Berte Kristensdtr. Storhov

18. Knud Jonsen Hågenrud 1753-

19. Anne Hansdtr. Mæhlum 1759-

20. Lars

21. Ukjent

22. Ole

23. Ukjent

24. Lars Paulsen Sukkestadsletten 1750-1809

25. Margrete Nilsdtr. Grimstad 1760-

26. Johannes Olsen Fjeld 1761 - husmann i Almstuen.

27. Eli Halvorsdtr. Alm 1761-

28. Ole Jensen Berg 1780-1808
29. Kari Jonsdtr. Kraby 1781-
30. Ole Rasmussen Apelsvold død 1848. Gardbruker.
31. Marte Larsdtr. Enge store 1784-1854.

Tipptipptippoldeforeldre:

32. Trond
33. NN
34. Kristen Gulbrandsen Linderud
35. Berte Olsdtr. Nøkleby 1733-1787
36. Jon Olsen Skaven, Hågenrud 1695-1784
37. Kirsti Nilsdtr. 1718-1790
38. Hans Amundsen Mæhlum 1709-1798
39. Anne Paulsdtr.
1769-
- 40-47: ukjente
48. Paul Larsen Lundeødegård g 1741 m
49. Marte Torkildsdtr. Fodstad
50. Nils Eriksen Hallingstad g 1744 m
51. Margrete Andersdtr. Holje
52. Ole Paulsen Fjeld g 1753 m
53. Marte Olsdtr. Stepperud
54. Halvor Larsen Alm g 1746 m
55. Siri Olsdtr. Flikkeshaug
56. Jens Olsen Bjerke g 1771 m
57. Marte Danielsdtr. Lille Enge 1752-
58. Ukjent
59. Ukjent
60. Rasmus Pedersen Appelvold f. Stepperud, 1719-1808
61. Eli Paulsdtr. Hermanrud
62. Lars Olsen Glemmestad g 1783 m
63. Anne Hansdtr. Dælin

Dette får være bra for denne gangen, men en har også opplysninger om flere aner bakover i tida. Og skulle noen av de som leser denne artikkelen finne feil eller mangler i det som her er sett opp så var det hyggelig om det kunne komme på trykk i tidsskriftet vårt.

Torstein Belgis arvinger - et tillegg

Av Fredrik Dyhren

Etter at artikkelen om Torstein Belgis arvinger ble trykt i Tidsskrift nr. 3 1990, har jeg mottatt opplysninger fra et medlem av laget Erling Bolstad adr. K. Bonnevis vei 2, Oslo 5. Han refererer fra et skinnbrev trolig fra 1650 årene, der

Erland Torsteinsson på Belgi i Nord-Aurdal og broren Gulbrand Torsteinsson på Kolsgard i Reinli (i Sør-Aurdal) kunngjør at dei stadfester Torleiv Arneson på Frøysåker i Gol i egedomsretten til 2 løbbol (i Frøysåker?), og gjev avkall på all rett dei meiner seg å ha til dette og anna jordegods etter den avlidne mora Ingerid Rasmusdotter og morbroren Arne Rasmusson. Dei kvitterer for betalt vederlag. - Brevet er avskore nedst, har ei påsydd reim i høgre kanten, og har truleg vore nytta til setelbok eller til omslag om brev eller dl.

(For å gjøre brevet lettere forståelig, er det i enkelte paranteser innsatt endel bokstaver)

Kiendis ieg (Erla)nd Thostensøn (...) at ieg met min Kierre Hustrue G(...) datters (...) och Velfor(numstig) mand tholeff Arnes(en) boennedes paa frøss Agger i Goels Annex Wnnde(...) Kiere Hustrue Jo(...) Johannes daatter (al)lt huis ou(del) f(...) som min Salig Afganngne Moe(der) (...) daatter (...) och berettiget War udi bemelte gaard frøss Agger, och ellers Andre steeder, huor (...) findes Ka(nnd) (...) Salige Moeder broder Arne Rasmussønn till forne boennde paa for:ne frøss Agger Med loug och ret (...) wordenn och (...) ammage (...) och eige (...) Desligestes, Samtøck(r) och Stadf(este)r ieg och min hustrue fo(...) de Thou Løbboel goedz, som forbemelte min Salige Moeder Jnngerij Rasmus daatter (...) haffuer (...) breff och S(...) Vduissis,: Jlige (maa)der bekienner ieg Gulbrand thostenssøn boennis pa(a K)olsgaard i Re(nn)lj Annex i (...) prestegield i Walders, at ieg met min Kierre Hustrue Anne Lauritzdaatters tilla(delse) haffue(r) stadfest (...) forbemelte Erlannd thostenssønn boennde paa Belgenn. Alt huis goedz foromrørte Min Salige Moeder Jnngerij Rasmusdaatter (be) rettiget Wor, i huor och paa huad steeder det och Werre eller findes Kannd, Och haffuer Wi forbemelte thuende (..)brandd thostenssønner derfor annammet och oppebaaret udi Stadfestelsse, aff forgedacte thofle(...) och (...) forhuerffuede (...) Huorfore Wi (for:ne) thuende brødre Wores hustruer, børnn eller Arff(uinger) (...) Kienndies os (ingen) ydermiere Lod (...) for tholeff Arnessenn (...) Oppen (...) Annex udi for:ne (...)dalen deres Hustruer børnn eller Arffuinger (...) (fuld)kommeligenn loffuer och (...) forpligter (at frj hiemle och (...) hannom (de) omrørte thou løbboel goe(dz) Haffuer, och ellers at Anssie (...)els goedz i huor (det) och findes Kannd for os och huer mandz thiltall, som derpaa met Rette Kannd thale i Nogenn maader: Och dersom Noget (...) Worris Arffuing(r) derpaa (...) Annche eller (...) Wille Søge och thiltale oss forbemelte Erlannd och Guldbrandd thoste(nnsønner) (...) Och huis saa sciede, Som dog:/:Nest Gudz hielp:/(iche) formoedes schie schali at (Noget) aff Same Woris (...) Weed nogens loulig process, da (...) tholeff Arnessen eller hans Kierre Hustrue (...) delst Wores Wandhiemmels (brøst) (...). (NHKI, lån 1563. O. E. Slätte. 3.nr. 179/83).

Sammenholdt med forrige artikkel kan en sette opp følgende oversikt:

Torstein Knudsen Belgi
- ca 1630

x1 N N

x2 Ingri Rasmusdtr Frøysåk

Barn 1. ekt.

Knud
Kval

Barn:

Knud
Framgarden
65 år 1664

Barn:

Arne Kval
30 år 1664

Tidemand Framgarden
23 år 1664

Knud Kval
23 år 1664

Østen Stavdalen
Siffuer Knudsen
13 år 1664

Engebret
Langedrag
100 år 1665

Barn:

Tortein Brakar
36 år 1664
Jøran Skaran

Torgund Engebretsdtr

Anne
x Ole
Svendsen
Granum

Barn:

Knud Granum

Jørgen Løken

Henrik Hegge

Anbiør Nordager

Ragnild Øe

Barn 2. ekt.

Erland
Belgi
51 år 1664

Barn:

Torstein Belgi
20 år 1664

Ragne Erlandsdtr

Sigri Erlandsdtr

Barbro Erlandsdtr

Gulbrand
Kolsgard
48 år
1664

x Anne
Lauritsdtr
Hoff

Barn:

Anne
skifte 1690

x Paul
Knudsen
Kolsgard

N M

x Syver
Andersen
Hippe
50 år 1664

Barn:

Marte

x Nils
Olsen
Hippe
- 1714

Det bodde en orgelbygger i Hassel

Og orgelbyggeren var Mads Henrichsen som ble nevnt til slutt i Hassel-artikkelen i hefte 3 1989, og - for å begynne med begynnelsen: Det er et problem ved hans dåp 3. søndag i advent 1758. Han var født i Håjen, men da han var døpt i Hoff kirke, ble han ført inn i kirkeboka med navnet Nils. Artikkelforfatteren har undersøkt dette så nøye som mulig, sett etter om Marte Larsdatter og Henrich Knudsen kunne ha fått en gutt som hette Nils og var død etter kort tid, og at Mads var født senere, men ikke noe slikt dødsfall eller slik fødsel er funnet. Da så den eldste sønn i 2. ekteskap, Ole, som var døpt 9. søndag etter trefoldighet 1757, ble konfirmert 16. søndag etter trefoldighet 1772, ble hans ca. 1 år yngre bror konfirmert samtidig, og det var Mads. I alle dokumenter som angår ham opp gjennom årene, er navnet Mads. Slutningen er enkel: Ved en "glipp" skrev klokkeren Nils i stedet for Mads.

Hvordan ble han orgelbygger?

Mads hadde sin barndom i Håjen og på Alfstad, som Henrich Knudsen kjøpte og drev noen år, og så på Rognstad som han kjøpte i 1768 for 10.000 riksdaler. Spørsmålet blir nå hvordan Mads ble orgelbygger, og hvem som lærte ham faget. Om dette foreligger det en interessant tradisjon, men før vi går inn på den, nevner vi et brev som Henrich Knudsen skrev til stiftsbe-falingsmannen og biskopen: "Af en sand devotion og nidkjærhed for Guds Ord og for den almindelige Opbyggeise ved Kirke-tjenesten, foretog jeg mig at bestille og på egen ringe Pung bekoste et Orgel i Balke Annex Kirke på Toten." Videre opplyser Henrich Knudsen at han har latt sin ene sønn lære å spille orgel. Det hadde kostet hans familie en god del å gi Balke kirke orgelet. Til gjengjeld søkte han om at sønnen måtte få stillingen som organist mot en betaling på 2 skilling årlig av hver kommunikant (av hver nattverdsøkende). Brevet er ikke datert, men sokneprest Gasman Bergs bekreftelse som var vedlagt brevet, er datert 11. oktober 1778. En kan av det slutte at orgelet vel må være bygd sommeren 1778, og hans søknad ble imøtekommet. Sønnen Ole Henrichsen ble Balke kirkes første organist. Han ble senere organist i Kolbu, som fikk orgel i 1784, og broren Even ble organist i Hoff.

Så til tradisjonen som er nevnt:

Den finnes i lærer Henrik Hassels optegnelser, og han var sønn til Mads Henrichsens sønnesønn som også hette Mads Henrichsen. Denne Mads arbeidet på Rognstad teglverk, men flyttet til Ringsaker, da han ble med på å bygge opp Hunskjold teglverk. Han ble bofast på Brøttum. Slekta etter ham skal vi gjøre rede for senere.

Sønnen Henrik ble lærer og fikk post på hjemstedet, og han noterte det hans far fortalte fra Toten. Om byggingen av orgelet til Balke kirke sier han at det kom en orgelbygger til bygden og bodde på Rognstad. "En voksen sønn på gården var med ham hele tiden, så på arbeidet og hjalp vel også til hvor

han fikk lov. Mesteren hadde vel ikke noe imot litt gratishjelp. Da orgelet var godt og vel halvbygd, tok mesteren seg ferie og reiste hjem, formodentlig til Kristiania.

Da han var reist, begynte gutten for egen regning å bygge et lignende orgel. (Man får huske det var ikke så svære greiene de eldste kirkeorgler). Han hadde funnet på en meget raskere arbeidsmåte. Mens mesteren finhamret blypipene med hammer, brukte Rognstad'n høvel, og flisene smeltet han siden sammen igjen.

Da orgelbyggeren kom igjen, stod den andens orgel der ferdigbygd akkurat så langt som den første. Da ble mesteren flygende sint: "Når du er slik kar, så får du gjøre i stand det som mangler også!" sa han, og dermed strøk han sin kos."

Det er ikke godt å si hvor mye en skal legge i denne historien. Den sirkulerte i slekten og bygda i flere generasjoner før den ble skrevet ned og kan vel være noe utbrodert. Den enkle sannhet er vel at "Rognsta'n" må ha vært en gløgg, aktpågivende håndlanger, med godt håndlag og sans for det tekniske. Han ble så interessert i orgelbygging at han gikk inn for å lære faget.

Henrik Hassel nevner ikke noe navn, hverken på orgelbyggeren eller håndlangeren. Sistnevnte er uten tvil Mads Henrichsen, men orgelbyggeren? På denne tiden var det to totninger vi kan regne med: Den ene var Peder Larsen Slagsvold. I 1765 bygde han orgel til Ås kirke ifølge Totens Bygdebok I. Han døde i 1780, men at han skulle være født i 1755 må være feil.

Den andre var Christian Andersen Ingelstad. Han var Henrich Knudsen Rognstads nevø, sønn til hans søster, Marte Knudsdatter og Anders Nilsen Rud. Christian var født i 1757, døpt 2. søndag i advent, og han lærte orgelbyggerfaget i Nederland. Kan det ha vært han som ca. 21 år gammel kom tilbake fra utlendigheten og bygde sitt første orgel til Balke kirke, assistert av sin litt yngre fetter, Mads Henrichsen?

Faktum er at Christian Andersen bodde på Rognstad i 1780, og han kan ha bodd der en tid. Han kaltes Christian Andersen Rognstad da han den 28. desember 1780 ble viet til Margrethe Johansdtr. Bjørseth. Forlovere var Anders Lae og Johan Bjørseth. Hun arbeidet vel på Rognstad, da ibdm er føyd til ved hennes navn. De nyligtede bodde i Bjørseth i 1781, men flyttet til plassen Ingensteds under Rognstad og bodde der til ca. 1800. Der er derfra han har navnet Ingelstad, og han ble en landskjent orgelbygger som i året 1812 fikk Dannebrogordenen. Om det var han som bygde det første orgelet i Balke kirke, må en jo betrakte som teori, men det er høyst sannsynlig at han var sin fetter Mads Henrichsens læremester.

Mads ble gift med Marte, datter til Henrik Larsen Haakenstad og Pernille Andersdatter fra Prestrud. De giftet seg 16. desember 1791 og ble boende på Rognstad noen måneder. Da det ble holdt skifte 1. mai 1792 i forbindelse med at Henrich Knudsen delte garden mellom sønnene Ole og Anders, opplyser skiftebrevet: "1. sønn Mads Henrichsen f. n. hos sin far på Rognstad, men er nu bortreist."

Mads og Marte flyttet til Hassel i løpet av 1792, for da deres eneste barn, sønnen Henrich, ble født 6. november 1792 (døpt 23. s. etter trefoldighet), kaltes faren Mads Henrichsen Hassel.

Artikkelen fortsetter senere

Garden Rønningen i Søndre Land VII

Av Bernt G. Bielke

Fortsettelse fra forrige nummer

Den videre anerekke for:

Nr. 26 Hans Endresen Helgerud og
Nr. 27 Berith Nielsdatter Brager-eie er:

5 etteledd

Nr. 52. Endre Helgersen Ulvshus ble født på gården Ulvshus og døpt 22/6-1738. Han ble gift 7/8-1768 med

Nr. 53 Berith Pedersdatter Vinjar født på gården Vinjar og døpt 17/7-1746. Av barn i dette ekteskapet har jeg funnet:

a. Hans døpt 28/6-1771, gift 25/9-1796 med Berith Nielsdatter Brager-eie. Se nr. 26.

b. Helger døpt 24/10-1773.

Endre Helgersen og Berith Pedersdatter bodde først på gården Helgerud hvor deres barn ble født. De må senere ha reist fra gården sannsynligvis da Endres eldre bror Erich overtok gården Helgerud.

Nr. 54 Niels Mortensen Brurrud ble døpt 25/11-1731. Han ble gift 16/6-1770 med

Nr. 55 Berith Nielsdatter Hond (Horn) som ble døpt 26/5-1748. Jeg har funnet følgende barn i ekteskapet:

- a. Mari døpt 29/9-1770
- b. Niels døpt 1/9-1771
- c. Berit døpt 26/11-1775, gift 25/9-1796 med Hans Endresen Helgerud. Se nr. 27!

Da Niels Mortensen Brurrud ble konfirmert 17 år gammel 5/10-1749 var han i tjeneste på plassen Aschevigs-eie. Under folketellingen i 1801 var Niels Mortensen husmann med jord på en plass under gården Brager.

6 etteledd

Nr. 104 Helger Endresen Ulvshus ble døpt 3/11-1709. Han ble forlovet 26/10-1735 og gift 27/12-1735 med

Nr. 105 Marit Erichsdatter Haugner døpt 9/12-1714. Jeg har funnet disse barna:

- a. Erich døpt 12/8-1736
- b. Endre døpt 22/6-1738, gift 7/8-1768 med Berith Pedersdatter Vinjar. Se nr. 52!
- c. Niels døpt 13/1-1744.

De to første barn ble født mens foreldrene bodde på gården Ulshus. Sønnen Niels ble født på gården Helgerud. Helger Endresen må derfor ha kjøpt gården Helgerud 1738-1744.

Nr. 106 Peder Thorstensen Brende ble begravet 12/3-1750, angivelig 50 år gammel. D.v.s. født ca. 1700. Han ble forlovet 9/1-1729 og gift 8/2-1729 med

Nr. 107 Marit Olsdatter. I ekteskapet har jeg funnet disse barn:

- a. Hans døpt 29/9-1729
- b. Ole døpt 28/3-1733, gift 8/10-1755 med Anne Haaversdatter Mæhlum. Overtok Vinjar i 1767.
- c. Aase døpt 16/1-1736
- d. Ingebret døpt 26/6-1740
- e. Christopher døpt 3/6-1743
- f. Berith døpt 9/8-1746 gift 7/8-1768 med Endre Helgersen Ulvshus. Se nr. 53!

De to første barna ble født på gården Ulvshus. De øvrige på gården Vinjar. Peder Thorstensen Brende fikk kjøpt halve gården Vinjar av enken til den forrige eieren Marit Hansdatter ved skjøte datert 4/1-1734.

Nr. 108 Morten Larsen Brurrud var født ca. 1693 og død 9/3-1739. Da han blir begravet 13/5-1739 oppgis hans alder til 46 år. Han ble troløvet 17/11-1726 og gift 19/1-1727 med:

Nr. 109 Marit Nielsdatter Bjørnerud født ca. 1703. I ekteskapet var det følgende barn:

- a. Lars døpt 15/6-1727
- b. Gunild døpt 25/4-1729
- c. Niels døpt 25/11-1731, gift 16/6-1770 med Berit Nielsdatter Hond. Se nr. 54!

Nr. 110 Niels Nielsen født ca. 1692 og begr. 7/4- 1784 angivelig 92 år gammel. Han var bosatt på gården Askjum (Askim) i Vardal da han ble troløvet 9/9-1731. Han ble gift 28/10-1731 med:

Nr. 111 Pernille Pedersdatter født ca. 1713, begravet 7/4-1784, 71 år gammel. Jeg har lett meget etter hvor dette paret kom fra. Det synes som om paret kommer flyttende til Land omkring 1736 hvor de bor til 1739. De må så ha flyttet igjen fordi ingen barnedåper for dem er innført før 1748. Ekteparet hadde disse barna døpt i Land.

- a. Niels født på Hvalby-eie, døpt 30/9-1736, død på gården Hond, begr. 30/4-1738, 1 år gammel.
- b. Mari født på gården Hond, døpt 25/1-1739.
- c. Berith født på gården Hond døpt 26/5-1748 gift 16/6-1770 med Niels Mortensen Brurrud. Se nr. 55!
- d. Niels født på Hond-eie døpt 3/3.1751.
- e. Pernille født på Hond-eie døpt 23/12-1753, gift 1776 med Peder Olsen Ringstad.
- f. Lars født på Hond-eie døpt 22/8-1756.

I følge boka om Land bind III om gården Horn (Hond) fikk halvparten av gården i 1748 en ny eier, Elling Andersen Hond. Husværet til en av plassene, Hondslie, ble av ham bortbygget til en Niels Nielsen. Dette må være ovennevnte Niels Nielsen som kan være sønn av den Niels Isaksen som fikk byggeseddell 1720 på en halvpart av gården Hond fra Bernt Anker. Denne halvparten hadde igjen hans far Isak Jacobsen oppladt for ham i 1718.

7 etteledd

Nr. 208 Endre Aslesen Ulvshus død 7/6-1740 92 år gammel d.v.s. født ca. 1648. I følge boken Familien Thomle var han gift med Dorthe Olsdatter som døde 7/12-1704. I dette ekteskapet hadde han sannsynligvis sønnen Asle som døde 1773 og var gift med Mari Tollefsdatter. Asle overtok gården Ulvshus. Men begge sønnene har drevet gården Ulvshus en tid. Endre Aslesen ble gift 2. gang med:

Nr. 209 Ingeborg Christophersdatter og jeg kjenner i dette ekteskapet bare til sønnen:

a. Helger som ble gift 27/12-1735 med Marit Erichsdatter Haugner.

Endre Aslesens foreldre var Asle Haraldsen Viker, sønn av Harald Olsen Viker og Marit Kjeldsdatter.

Nr. 210 Erich Christophersen Haugner var født ca. 1768 fordi han var 50 år gammel da han ble begravet 27/3-1718. Han var gift med:

Nr. 211 Margrethe Siversdatter som døde 12/9-1743 61 år gammel på Haugner gård. D.v.s. hun var født ca. 1682. Etter hennes død ble det avholdt skifte 11/10-1743. Det ble også avholdt skifte etter sønnen Hans 27/5-1748 som var ugift. Av skiftene fremgår det at i ekteskapet med Erich Christophersen hadde hun disse barn:

a. Christopher, død på gården Tøndrum 22/3-1748, 44 år gammel.

b. Halvor, bor på gården Skolmen i 1748.

c. Hans døpt 16/12-1708, død ugift 5/3-1748

d. Marit døpt 9/12-1714 gift 27/12-1735 med Helger Endresen Ulvshus. Se nr. 105!

e. Karen døpt 7/6-1716.

Etter Erich Christophersens død i 1718 giftet Margrete Siversdatter seg 2. gang med Lars Thorkildsen 16/10-1721. Med ham hadde hun datteren Berthe som ble døpt 29/9-1724. Erich Christophersens foreldre var Christopher Erichsen boende på gården Haugner og hans kone Giertrud Arnesdatter.

Nr. 212-215: Ukjent

Nr. 216 Lars Mortensen Brurrud som var gift med

Nr. 217 Siri (Sigrid) Gudbrandsdatter som døde 1/10-1737 og ble begravet 8/10-1737 77 år gammel. Med andre ord født ca. 1760. Det ble avholdt skifte etter Siri Gulbrandsdatter 8/2-1738 og av dette fremgår det at det var følgende barn i ekteskapet:

- a. Morten født ca. 1693, død 9/5-1739 gift 19/1-1727 med Marit Nielsdatter Bjørnerud. Se nr. 108!
- b. Gulbrand
- c. Knud gift 28/11-1734 med Anne Christophersdatter
- d. Peder
- e. Hans død 12/6 og begr. 26/6-1740, 31 år gml.
- f. Ingebore født ca. 1699 (39 år i 1738)
- g. Magdalena, 27 år i 1738.

Da jeg ikke har funnet noen dåp av barn fra 1708-1715 antas det at alle barna er født før 1708 da kirkeboken begynner. Lars Mortensens foreldre var Morten Larsen og Magdelin Larsdatter Brurrud. Hennes foreldre var Lars Østensen og Marit Olsdatter Enger.

Nr. 218 Niels Pedersen født ca. 1663 begravet 6/4-1721 58 år gammel. Han var gift med:

Nr. 219 Guri Iversdatter Bjørnerud født ca. 1669. Hun ble begravet 6/8-1753 84 år gammel. I følge skifte som ble holdt etter at Niels Pedersen var død var det følgende barn i ekteskapet.

- a. Ole født ca. 1698 (23 år i 1721).
- b. Iver født ca. 1701 (20 år i 1721) gift med Sidsel Gulbrandsdatter Vilberg 19/10-1736.
- c. Marit født ca. 1703 (18 år i 1721) gift 19/1-1727 med Morten Larsen Brurrud. Se nr. 109!
- d. Gunild født ca. 1706, 15 år i 1721.
- e. Peder døpt 9/12-1708
- f. Anne døpt 9/7-1712
- g. Knud døpt 11/3-1716.

Etter Niels Pedersens død i 1721 giftet Guri Iversdatter seg 2. gang 5/11-1721 med Svend Knudsen Nærløs.

Nr. 220-223: Ukjente.

Ja, det er hva jeg har funnet med god hjelp av en rekke personer. Spesielt vil jeg få takke Leif A. Wien for opplysninger om slekter på gården Brurrud. Endel opplysninger om gården Ulvshus har jeg funnet i Thomle boken. Til de øvrige som har hjulpet meg mange takk for all assistanse.

Neste artikkel vil bli om anene til:

Nr. 28 Christen Christiansen og

Nr. 29 Ingeborg Christensdatter.

Adressen til forfatteren er: Ovenbakken 16B, 1345 Østerås.

K-konto

Bedre oversikt over din personlige økonomi.

Du får en bedre oversikt med en K-konto for daglig bruk og en K-konto for faste utgifter. Og med en fast kreditt på kontoen, kan du ta utgiftstoppene uten problemer.

K KREDITKASSEN
- en enklere og bedre bank

Tilleggsopplysninger om Martin Christiansen Nettums forfedre

Av Hermann Nettum

På side 193 av Tidsskrift nr. 3 - 1990, siste avsnitt står: "Hvor Anders Olsen kom fra vet jeg ikke" o.s.v., men siden dette var noe av poenget med denne undersøkelsen, må jeg forklare hvorfor Anders Olsen kom til Hørland i Totenvika.

"Gaardmandssøn og Ungkarl" Anders Olsen Hørland var f. 8.12.1793 på Hoel i Kolbu og døde 31.1.1838 i Hørlandstajet, g 5.6.1827 m Margrethe Christensdatter f. i Skomakerbekken 14.4.1794 og døde hos datter og svigersønn i Skinnerstuen 17.4.1872. Hennes slekt kan vi finne i Totens Bygdebok bd. IV.

Hennes mann, Anders Olsen, var sønn av Ole Østensen Hoel og hans 2. kone, Maria Andersdatter Skjefstad. Da Ole Østensen døde i 1798 hadde han en sønn fra sitt 1. ekteskap med Marthe Pedersdatter Lille Hoel som ble bruker av Hoel. Enken flyttet sammen med sine to igjenlevende barn, sønnene Anders og Nils, tilbake til Skjefstad og de bodde der ved folketellingen 1.2.1801, men allerede 19.6 samme år blir Maria gift på ny med Thomas Pedersen Hørland, og begge sønnene fra hennes 1. ekteskap følger med moren dit og blir konfirmert under navnet Hørland.

Ifølge tidligere opplysninger i dette tidsskriftet nedstammet Ole Østensen Hoel agnatisk fra Laurids Kjeldssøn på S. Askim i Gran som nevnes i arveforlik i 1494, og hvis dette er riktig, finnes det i dag 18 generasjoner agnatiske etterkommere etter nevnte Laurids Kjeldssøn.

Om Belgen i Oslo og mere til II

Av *Otto Adolf Fosmo*

(Fortsettelse fra forrige nummer)

I forrige hefte rakk vi så langt at vi fikk giftet enken N.N. Tovesdatter med en ukjent Eyvind. Det var hennes andre ekteskap, hun var tidligere gift med en like ukjent Daniel og hadde en sønn med ham - Tov Danielsson på Unås i Hobøl. Med Eyvind fikk hun en datter som fikk navnet Adalis. Når Adalis ble født, vet vi ingenting om, men hun var iallfall voksen ved midten av 1360 tallet (men det får vi ikke vite før omtrent 60 år etterpå). Første gang hun dukker opp i kildene er utpå høsten 1381, men da dukker hun jamen opp også!

Adalis var gift med en mann som hette Sigurd Gunnarsson. Han er aktiv i diplomene fra 1352 (DN VIII nr. 166). Da er han i Vardal og bevitner en handel mellom folk i Vardal og på Hedmark. I 1361 selger han jord i Vestre Ås i Vardal til Grim Ragnesson (DN XVI nr. 23) og i DN V nr. 247 selger en Sigurd Gunnarsson jord i Odnes i Land. 26/3-1363 selger Sigurd Gunnarsson jord i Romedal til Claus Lydiksson. På Toten treffer vi Sigurd Gunnarsson første gang i 1364 og senere møter vi ham 10-12 ganger fram til 1383. Dessverre mangler seglet hans på noen av de brevene han er med og besegler, men vi møter samme segl flere ganger både når det står Sigurd Gunnarssønn i teksten og når det står Sigurd på Sogstad.

Seglet er spesielt - ikke bumerke, ikke våpenskjold, bare navnet i omskrift og en "knopp" midt på seglet. En annen ting som jeg mener er interessant er at han først på 1380-tallet nevnes som lagrettemann - før står det bare navnet hans. Kanskje er isen tynn under meg nå, men jeg har merket meg et analogt forhold litt senere: Thorstein Skjoldulfsson kalles ikke lagrettemann før i 1409 men på 1390 tallet kalles han en gang kongens ombudsmann på Toten. I 1358 og 1361 kalles Ingjald Guttormsson på O i Vang i to diplomer systemmann på Toten og jeg våger derfor å stille to spørsmål:

Var Sigurd Gunnarsson i et ombud på Toten i tiden mellom Ingjald i O og Thorstein Skjoldulfsson? og er salgene av jord en antydning om at han da er i ferd med å kjøpe Sogstad?

Regesta Norvegica tør ikke si om det er Sogstad på Toten som er nevnt i DN VI nr. 130 i 1327 men sier enten den garden eller Saustad i Ringsaker. (Derimot har en lov å gjette at den Torgeir på Sukkestad som er nevnt i det diplommet kan være en systemmann i Toten syssel. Fra 1360 tallet er det ikke lenger tvil om hvilken gard det dreier seg om.

I et vitneprov fra 1425 kalles Adalis "husprøy" i 1383 "hustru" og med det må adelsskapet betraktes som sikkert.

Den eldre generasjon på Toten smiler gjerne litt når det blir snakket om "Gamplykkja". Det var jo ikke så lite ugreie om den. Tro om det ligger trolldom over den lykkja? Et brev fra 1632 forteller tydelig hvor den jorda lå som det da var strid om og det var nettopp denne lykkja. Men se, på 1420 tallet var det også strid om samme lykkje og da får vi vite at den er dyrket opp i Sigurds og Adalis' tid.

Det siste vi hører om Sigurd på Sogstad og hans Adalis er i brev fra 1381 og 83 (DN VI nr. 306 og DN II nr. 481). En gang på 1370 tallet brant Belgen ned - i 1381 snakkes det ikke om noe hus men om en tomt og to kjellere. Det kan også spørres om vi her er borti en storbrann i gamle Oslo som man vet har vært, men ikke når. Belgen lå midt på Langstræte mens Brandsgarden var den øverste garden oppover Ekeberget. Brandsgarden kjøpte Brynjulf Haraldsson, sokneprest på Toten omkring 1342/43 - vi vet at hans "nøklekvinne" Ellen bodde der og tok inn landskyld etter sira Brynjulf døde i Svartedauen. Vi vet at denne garden var intakt i slutten av 1360 tallet, men ca. 1390 forteller et vitneprov at hele Brandsgarden - unntatt steinhuset - brant ned "i den store bybrannen".

Vel - Adalis solgte altså Belgentomta og kjellerne. Enda det var hennes arvegods måtte hun opptre i ombud for Sigurd - kvinner var faktisk ikke myndige alt den tiden! (og verre ble det jo!) Sigurd måtte etterpå rykke ut med et eget brev og godkjenner det hans kone hadde gjort med sin egen arv! Men dermed var det også stopp og punktum!

Kjøperne var Lykke (Lydik) Petersson og hans kone Aasa Grimsdatter. (Lykke var nok i ferd med å bli adlet for han og Aasa hadde like før fått brev om skattefrihet fra Kongen).

Prisen var 24 "fornigilde" sølvmark og det gikk til pynt for fruene! Først en fotsid damekåpe med hodeplagg fra Brügge i Flandern pris 10 sølvmark, deretter et silkekjolestoff (fra Kina?) verd 6 sølvmark, engelsk klede (dress til Sigurd?) verd 2 1/2 sølvmark og så en del mindre ting. Det ble betalt 3 sølvmark i penger og disse ga Adalis til Aste Gunnarsson og hans mor Bothild. (Står vi her overfor moren og broren til Sigurd på Sogstad?) Aste var kannik i Mariakirken i Oslo.

Som sikkerhet i tilfelle Belgen skulle bli tatt på odel stilte Adalis garden Reierstvet i Kråkstad. Den var 4 markebol så vi ser at hun hadde en del i handveska!

25. juni 1383 har vi brev fra Sigurd at han fullt ut godkjenner hennes disposisjoner (men så hadde han jo fått ny pendress!)

Etter dette hører vi ikke mere fra dette paret, de nevnes som referanser i et par brev noe senere, men ingenting tyder på at noen av dem da er i live.

Det er nevnt en Gunnar Sigurdsson på den tiden på Vestoppland, men det er ikke dekning for å si om han er sønn av Adalis og Sigurd. Derimot er det stor grunn til å tru at de hadde en datter og at denne datteren har stor etterslekt.

(Artikkelen fortsetter i neste nummer)

Primstavens sommerside

Av Torger Kraggerud

Fortsettelse fra forrige nummer

12 - 15/05 - Såkorn/møllestein - Hallvardmess/St. Hallvard og Sofia - Nå ventet folk "reinkjølen", en hard uværstid. Dagene 15/5, 16. og 17/5 kalles "alveskjelvdagene", og de er urolige dager. Idag begynte man å ta av høyet på låven, og idag skulle alle lam og kalver være født. Den beste såtiden var tre dager før og tre dager etter Hallvardsmesse. Var det ikke sådd ferdig innen Gamle Hallvardsok (27/5), rakk ikke kornet å bli modent. Løysingsdag for buskapen. Minnedag for Hallvard Vebjørn fra Lier (1020-1043), søsterdattersønn av Hellig Olavs mor, Åsta. Han skulle ro over Drammensfjorden. En svanger kvinne bad om å få bli med. Tre menn kom etter dem i båt og beskyldte henne for tyveri. Hun mente å kunne fri seg ved jernbyrd, og Hallvard forsvarte henne. Mennene drepte både kvinnen og ham. Hans lik ble senket med en kvernstein om halsen; men liket fløt opp og han ble gravlagt i hjembygden. 1130 ble båren flyttet til Mariakirken i Oslo, senere Halvardskirken. Oslos skytshelgen.

13 - 18/5 - Aks - Eriksmesse - Høres ikke gjøken før Eriksmesse, blir året dårlig, og galer den i svart skog idag, blir det en våt og kjølig sommer. Riktig dårlig blir sommeren om gjøken galer nær husene. Nå har telen gått ut av jorden. På Østlandet skulle våronna være over. Nå skulle det tjærebrennes og neverflettes. Kong Erik av Sverige tvang kristendommen på Finnland. Minnedag for svenskekongen Erik IX (1150-1160). Han ble drept i Uppsala av den danske prins

Magnus og hans krigere. I 1580 fikk kong Johan III laget et helgenskrin til Eriks ben. Skrinet ble satt på alteret i Uppsala domkirke. Erik ble Sveriges nasjonalhelgen.

14 - 22/05 - Bjørn/bispelue/kors - Bjørnevåk Falt dagen på en mandag, måtte man vente til onsdag med å så, og da måtte man så, selv om onsdag var ansett som uheldig etter gammel tro. (20/5 - Bernhard??) Nå går bjørnen ut av hiet for å strekke seg. Sagnet sier at Jomfru Maria kom til en elv og skulle over; men det var ingen til å hjelpe henne. Da kom en bjørn labbende, og Maria bad ham om hjelp. Bjørnen var straks villig, og bar henne over på ryggen. Vel over sa Jomfru Maria: "Som takk for hjelpen, skal du hele vinteren ligge rolig i ditt hi, og du trenger ikke annet enn suge på labben, kun en gang skal du vende deg om på den andre siden (2/2).

15 - 23/05 - Fugleunger - Desiderius - Nå skulle de første fugleungene se dagens lys. Sagnet sier at rødstrupen fikk sitt røde bryst, da den forsøkte å trekke tornene ut av Jesu panne. En bloddråpe falt på fuglens bryst og farvet fjærene røde. Fra den tid var fuglen hellig. Når du ser vårens første rødstrupe, kan du ønske deg noe; men hurtig. Uflaks om den flyr før ønsket. Minnedag Desiderius som led martyrdøden 305 i Roma. Han ble kastet for ville dyr uten at disse rørte ham, derfor ble han halshugget.

16 - 25/05 - Møkkagrep/hakke/så Korn/bispelue/kors - Gamle Urban/Urbanus - St. Urban vil oss sommeren sende. Idag gjelder det været, var det vind idag, ble det tomme eike- og hasselnøtter. Skinner solen så lenge at man kan sale en hest, er det merke for et godt år. Det som blir sådd etter idag har små sjanser til å bli modent. Det blir ikke skjært, sa de gamle. Nå fikk barn gå barbent. 1763 utkom Norges første ordinære avis. Den het Norske Intelligenz-Seddeler, og gikk inn 1920.

17 - 26/05 - Biskoplue - Augustin/Vossakyrkjemesse - Bra dag for planting av brune bønner. Nå passerer store snøspurv-flokker Nord-Norge på vei til rede plassene på Svalbard og Grønland. 1277 ble Vangskirken i Valdres vikset til St. Mikael. 1531 kom brennevinet til landet. Folk lærte seg fort å brenne selv. Det ble snart fyll og slagsmål, særlig i bryllup og gravferd. Kristian IV (1577-1648) satte forbud mot brennevin ved slike anledninger; men overholdtes ikke. 1757 (Christian VII 1748-1808) kom nytt forbud mot brennevin i bryllup og gravøl, men øl var tillatt. På landsbygda var det da helt

forbudt å brenne brennevin. Minnedag for Augustin som pave Gregor den store (590-604) sendte til England som abbed, deretter ble han erkebiskop av Canterbury, apostel og patriark i England.

18 - 28/05 - Glødende ovn/kirke/kors - Vilhelm og Germanus - Benediktinerne bygde det første klosteret i Norge, St. Micael på Nordnes ved Bergen i 1107, reiste Gimsøy nonnekloster stiftet 1100, derpå Nidarholm, Selje, Nonneseter, Bakke og Rein kloster. Augustinus bygde 30/40 år senere St. Johannes, Helgeseter, Utstein, Kastele, Hellig Ånds kloster. Sistercienserne bygde klostre i Bergen, Lyse, Tyterøy og Hovedøya. Alle kalt Maria Kloster. Fransiscanere bygde 6 klostre. Dominikanerne bygde 4 klostre, slik at det rundt år 1300 var i alt 30 klostre i Norge. 1902 bestemte Oscar II (1859-1905-1907) at svensker og nordmenn skulle skrive selvangivelse. Minnedag for biskop Germanus av Paris som døde 576. Minnedag for Vilhelm fra Aguitana som var en av Karl den stores ministre og gikk i kloster. Sagnet sier at han kunne gå inn i en glødende ovn uten å skade seg, og at da han døde i 812, ringte alle klosterets klokker av seg selv.

19 - 29/05 - Neverstige - Maximinus/Vårdøgra - Om Erik ga aks den 18/6, skal Maximinus gi kake idag. Minnedag for Maximinus, biskop av Trier til år 350. Han ble innkalt til kirkemøtet i Sardika år 342. Sagnet sier at under en reise til Rom, ble eselet han red på overfalt av en bjørn og spist opp. Maximinus la deretter salen på bjørnen, som villig bar ham resten av veien.

20 - 31/05 - Melkeku - Petronella/Melkedagen - Årsaken til at tusener av finske bønder brøt opp og utvandret var krig, uår og undertrykkelse. Den første finske innvandrer kom til Store Røgden 1620. Han het Rälsänen. Etterhvert kom det mange finner og på slutten av 1600-tallet var det 1250. De ryddet seg plasser på Finnskogene, i Trysil, i Nordmarka, I Hurdal, Skrukkliia, Fluberg og Søndre Land. De ble kalt rugfinner, fordi de sådde rug i asken på bråtene de hadde hugget ut og svidd av - en form for korndyrking som førte til at finnene lett kom i konflikt med bøndene i bygdene. Eks. snellingsfinnerne i Lunner i Hadelands privatallmenning. Minnedag for Petronella, romersk kvinne, disippel av Peter, jomfrumartyr fra det første århundret. Sagnet sier at hun hadde lovet at hun aldri ville gifte seg. Da en fornem romer, Flaccus fridde til henne, ba hun om 3 ukers betenkningstid - disse brukte hun til å sulte seg til døde.

21 - 01/06 - Fisk - Nikodemus - Idag skulle det snø i de høyeste fjell, for da kalvet reinen, og nå kom sommeren til fjellet. Nå biter også fisken. Den første makrellen du får, kalles "konge". Fikk man mye fisk etterpå, sa man: "Det var en god konge. Gaper fisken mye etter man har fått den opp, og den ligger død, blir det uvær. Minnedag om den hellige Nikodemus som led martyrdøden sist i det første århundre. De ville tvinge ham til å ofre til avgudene. Da svarte han: "Jeg ofrer bare til den allmektige gud, den himmelske konge". De slo ham med blysvæper til han døde. (Se Joh. 3.1; 7.50 og 19.39). Et gresk apokryfisk skrift fra 400-tallet blir kalt Nikodemus-evangeliet og handler om Jesu nedfart til dødsriket. 1479 ble Københavns universitet grunnlagt.

22 - 03/06/ - Bor/meisel/skjækle

Skoklefallsdagen/Erasmus/Rasmusknæppneva - Såtiden var over, og nå skulle man skulle av never og bark. Heretter måtte ingen tenke på å så korn, det ville aldri modnes. Det kunne lykkes på dalens solside i Røldal som enkelte ganger har hatt to avlinger. Våronna var slutt. Hestene kunne spennes fra skoklene. Snø i skoklefallet, er godt som saue-talle. Minnedag om biskop Erasmus (betyr "den elskverdige") som var biskop i Antiokia, Syria og led martyrdøden i Formiae (mellom Roma og Napoli) i Campania, Syd-Italia år 304 under keiser Diokletian. Han ble pint hele tre ganger og mishandlet, tilslutt ble han lagt i flytende bek og svovel; men det bet ikke på ham. Erasmus var en av middelalderens nødhjelpere.

23 - 08/06 - Fiske-krok/bispestav - Medardus og Gildardus - Nå må nye kroker settes på fiskelinen og de gamle skal pusses opp. Idag er det faste- og botsdag etter den katolske kirkes kalender i gammel tid. Minnedag for Medardus, biskop i Noyon (nord-øst for Paris). Han døde år 561. Minnedag for Gildrus, som var eneboer på en øy i den engelske kanal. Han reiste senere til Irland og fikk stor innflytelse på kirken der. Han døde år 570. Som været er idag, vil det fortsette i 4 uker. Var det en god dag, blir det godt kornår. 793 plyndret norske vikinger Lindisfarne kloster i England.

24 - 09/06 - Laks - Kolbjørn med laksen/Columbiamesse - Nå begynte laksen å gå oppover elvene, var den fet, ble det et godt år; men var den lang og tynn ("slangefisk"), ble det regnfylt og dårlig år. I dag er det faste- og botsdag, etter den katolske kirkes kalender i gammel tid. Minnedag om Columcille, irsk munk som ble dyrket som helgen på Island og i

Björgvin bispedømme. Han og hans bror Felicianus led martyrdøden under keiser Diokletian (284-305).

25 - 11/06 - Bispestav - Barnabasmesse - får du ikke kjernet fløten, er det trollkjerringene som har skylden. Vent til søndag når presten står på prekestolen, eller når kirkeklokkene ringer, for da har ikke trollpakket noen makt - og du får ditt smør. 1656 ble det bestemt at dagen skulle være første termindag, andre var 11/12, fandens fødselsdager. 1913 fikk kvinnene i Norge allmenn stemmerett.

26 - 12/06 - Ullsaks/møkkagrep - St. Eskil/Basilides - Merkedag for regn i Nord-Norge. Eskilregnet gjør like stor skade som en krigshær. Regn er ikke bra i blomstringstiden. Det inneholder "frømjøl" som gjør at kornet, grønnsaker og annet som er sådd - stanser i sin vekst. Minnedag for Eskil, født i England, kom som misjonær til Sverige og ble stenet til døde fordi han protesterte mot en hedensk fest i Strängnäs år 1080.

27 - 13/06 - Palmegren - Antonius/Erlend - tidligere måtte man alltid gjete buskaper på beitet, skogene var fulle av ville dyr. Fikk man se en ulv eller bjørn, var det til å skrike, skråle og bære seg, så udyret tok til skogs igjen. Nå finner de stemorsblomsten ute i naturen. Minnedag for Antonius den hellige, født i Egypt ca. år 250, er en av den katolske kirkes mest populære helgener: Han levde meste delen av livet som eremitt i den egyptiske ørken og har fått tilnavnet "munkevesenets far." Minnedag også for biskop Erlend av Færøyene som døde 1231.

Fortsettelse i neste nr.

Spørsmål og svar

Spørsmål nr. 171

I 1985, hefte 2 hadde jeg 2 spørsmål (58) som jeg ikke har fått noe svar på. Jeg har enda ikke klart å finne ut av problemene sjøl heller, så jeg prøver en gang til. Kan noen hjelpe meg tro?

I tillegg har jeg fått et nytt problem (ett av mange) som jeg har en slags teori om. Denne teorien skulle jeg gjerne ha bekreftet eller dementert:

Kan Ingeborg Hansdtr. Brusveen, Vardal f. 1766 død 1822 (gm Anders Olsen Aas (1759-1851)) være søster av Christen Hansen Dahlborgen, Vardal f. 1760 (gm Marte Johannesdtr. Bjugstad). Jeg legger ved en "arbeidskladd" som mangler masse årstall. Jeg er takknemlig for rettinger /tilføyelser.

Hilsen Brit Astri Sviund, Bølgnehøgda 7, 3500 Hønefoss.

Alfred Petter Ragnhild Magnus Solveig Anna (søsken)	Martin Pedersen Myrvang 1880-1957	Peder Evensen Stensrud (Vardal) 1852- Agnete Olsdtr Tranberg (Vardal) 1842-1890	Even Pedersen Stokke 1817-90 Ingeborg Christiansdtr Aamodt 1826- Ole Jacobsen Tranberg Marte Hansdtr Dalborgen Anders Hansen Øverbyeie 1810-88 Agnete Knudsdtr Øverbyeie 1808- Arne Olsen Moe 1791?- Rangdi Olsdtr Neste 1805-
	Andrine Antonsdtr Bjørklund 1878-1946	Anton Andersen Bjørklund (Vardal) Ragnhild Arnesdtr Moe (V. Slidre) 1840-	

Arbeidskladden er noe forkortet av redaksjonen.

Svar på

Spørsmål nr. 171

Ingeborg Hansdtr. Brusveen (1766-1822) må være søster av Christen Hansen Dalborgen. I følge kirkeboka i Vardal ble hun trolovet 12. august og gift 13. oktober 1785 med Anders Olsen Aas. Kausjonsmenn var Christen Dalborgen og Peder Gjøvig, (hennes bror og hennes søskenbarn). Ingeborg må være datter av Hans Christensen Dalborgen (1726-1786) og Johanne Pedersdtr. Brusveen (f. 1739), og disse hadde følgende 4 barn: Christen, Guri, Ingeborg og Peder.

Denne datteren Ingeborg Hansdtr. kan ha bodd hos sin bestemor Ingeborg Olsdtr. i Brusveen og derfor blitt kalt Ingeborg Brusveen, da hun giftet seg. Bestemoren Ingeborg Olsdtr. (1716-1786) var datter av Ole Pedersen Brusveen og Ingeborg Torstensdtr. Solbjør og ble gift med Peder Hansen (1708-1768), og han overtok Brusveen. Deres 4 døtre var: Johanne f. 1739 g.m. Hans Christensen Dalborgen, Kari f. 1740 m. Mons Ellensen øvre Gjøvik, Mari (1744-1811) g.m. organist Fredrik Michaelsen Roset på Alm og Pernille (1749-1817) g.m. Christopher Larsen Eik.

Ingeborg Olsdtr. Brusveen ble tidlig enke og da alle døtrene var gifte og flyttet, var det mulig at datterdatteren bodde hos henne til hun giftet seg. Brusveen var overtatt av en slektning Ole Michelsen Volden og hans sønn Hans Olsen f. 1755, kan neppe være far til Ingeborg Hansdtr. f. 1766. Noen annen ved navn Hans i Brusveen på den tid, kjennes ikke.

Vennlig hilsen Per Braastad

		Erik Pedersen Wieberg ca.1751-1793			
	Peder Eriksen Wieberg på Stokke 1780	Berte Engebretsdtr. Torke 1746-	Engebret Larsen nedre Torke 1694-1772 Marte Amundsdr. 1713-1773	Lars Engebretsen Torke 1661- Daardi Nilsdr.	Engebret Larsen Torke 1624
Even Pedersen Stokke 1817-1890 g.m. Ingeborg Christian- sdtr. Aamodt 1826-	Agnete Jørgensdr. Sveen 1775-1837 (enke etter Jørgen Andersen Stokke 1774-1812)	Jørgen Larsen Sveen 1732-1810	Lars Jørgensen Sveen 1690-1736 (Biri) Anne Olsdr. 1707-1780	Jørgen Larsen Onset i Sveen 1665-1702 Ingeborg Larsdr. Sveen 1669-1746	Lars Henriksen Onset 1620- g.2.m. Angier Jonsdr. Herberg (Ring.) Lars Olsen Sveen 1635-
		Lisbet Olsdr. Klundby 1738 e1.1742-	Ole Olsen Klundby 1695-1769 (Biri) Anne Marie Olsdr. Skumsrud 1700-1794	Ole Narvesen Klund- by 1650-1695 Anne Kjeldsdtr. Her- Berg?(Ringsaker) 1619-1736 Ole Hovelsen Skums- rud 1660- (Biri) g.1.m. Marte Olsdr. 1670-1708 (g.2.m. Marte Arnesdr. Øveraasen)	på Klundby Narve Olsen Skøien 1614-94 Inger Guri? Lodensdr. Klundby Kjeld Jonsen Herberg Sidsel Lauritsdr. Bratt, By Hovel Østensen Skumsrud, 1635-77 Marte Eriksdr. Mæhlum (Øyer) (g.2.m. Jens Eriksen)

Ingeborg Christiansdtr. Aamodt 1826- g.m. Even Pedersen Stokke 1817-1890

Christian Andersen Aas 1801-1869

Anders Olsen Aas 1759-1851

Ole Hansen Aas 1728-1820

Mari Thommesdtr. Eikstad 1732-1811

Hans Christensen Dalborgen 1726-1786

Johanne Pedersdtr. Brusveen 1739-

Peder Monsen Aas 1765- (fra øvre Gjøvik ?) (1801 husmann på Askim)

Helene Pedersdtr. 1798-

Marte Hansdtr. 1765-

Hans Olsen Aas 1692-1720

Berte Andersdtr. Mählum 1703-1795

Thommes Larsen Eikstad 1701-1758

Berit Paulsdtr. + 1755

Christen Jørgensen Dalborgen + 1759

Guri Tollefsdtr. Rolid 1696- (Biri)

Peder Hansen Brusveen fra ? 1708-1768

Ingeborg Olsdtr. Brusveen 1716-1786

Hans Olsen Aas (Fluberg) 1665-1731

Guri Olsdtr. Aas Anders Gudbr. Mählum 1650-1715

Inger Kjeldsdtr. Hage +1715 1646-1716

Jørgen Christens. Dalborgen Bovild Eriksdtr. Drager (V.Toten) Tollef Jensen Lier, Rolid Kari Olsdtr. Rolid 1660-1716

Ole Pedersen Brusveen 1680 - 1) Ingeborg Torstensd. Solbjør- 2)

1) Peder Olsen Føllingstad i Brusveen 1644- (sønn av Ole Clemetsen Føllingstad fra Mjølstad + 1655 og Gjertrud) og Kari Narvesdtr. (dtr. av Narve Dafinsen Brusveen 1615-)•

2) Torsten Gundersen Solbjør fra ? 1628- (g.1.m. Anne Eriksdtr. Solbjør + 1663) g.2.m. Kirsti Halvorsdtr. Skonhøvd 1632-1738 (dtr. av Halvor Skonhøvd + 1645 og Siri Gundersdtr. sk. 1678)

Ole
Jacobsen
Tranberg
1815-1863

Jacob Olsen
Tranberg
1786-1861

Ole Jacobsen
Tranberg
1743-1831

Anne Olsdtr.
Øverby
1748-1827

Amund Hansen
nordre Braastad
1765-1864

Agnete
Amundsdr.
nordre
Braastad
1788-

Margrete Hansdtr.
nordre Braastad
1763-1839

Jacob Olsen Aalstad
på Tranberg 1712-
1786

Gunhild Gudbrandsdtr.
Tranberg 1708-1797

Ole Knudsen Øverby
1720-

Ragnhild Ellensdtr.
øvre Gjøvik

Hans Pedersen nordre
Braastad 1739-1817

Agnete Paulsdtr. Hage
1744-1785

Hans Haldorsen nedre
Braastad 1734-1800

Margrete Jensdtr.
Sogstad 1734-1763

Ole Andersen på øvre

Aalstad + 1760
Marte Olsdtr.
Aalstad 1684-1729

Gudbrand Amundsen
Tranberg 1663-1718

Ingeborg Jonsdtr.
Askim + 1743

Knud Andersen
Øverby + 1735

Siri Olsdtr.

Ellen Monsen Ouden-
stad, Gjøvik 1700-55

Ragnhild Andersdtr.
ø. Gjøvik 1704-72

Peder Johnsen nordre
Braastad 1706-1785

Berte Olsdtr. Myhre
1714-1763

Paul Olsen Hage
1703-1763

Sidsel Pedersdtr.
Ødegaarden (Møllereng)

Halдор Endresen
Braastad 1689-

Marit Michelsdtr.
nordre Aalstad 1707-58

Jens Nilsen Sogstad
1700-1781 (Toten)

Pernille Hansdtr.

Breili 1706-1737

Ole Tordsen Bratt 1633-92
Marte Jacobsdtr. Mustad
1649 -1698

Amund Tranberg +1664
Gubjør Lauritsdtr. (enke e.
Gudbr. Tranberg)

Jon Pedersen Askim
Goro Olsdtr.

Anders Amundsen Øverby
1646-1699
Ingeborg Olsdtr.

Mons Haaversen Oudenstad

Anders Hansen Ø. Gjøvik

John Olsen Braastad
1664- 1717
Randi Pedersdtr. Drogset

Ole Monsen Myhre
Kari Nilsdtr. Amundrustad

Ole Kjeldsen Hage 1671-1742
Agnete Olsdtr. Bjerke (Biri)

Peder Nilsen Ødegården
1656-1760

Berit Johs. dtr. Skonhovd
Endre Haldorsen Braastad
1650-1727

Kari Svendsdtr. St. Aadnes
1658 - 1741

Michel Chr. Aalstad
Marit Olsdtr. Aalstad

Nils Jensen Sogstad 1676- 1754
Marte Olsdtr. La 1672-1754

Hans Andersen Breili 1662-
1719

Marte Abrahamsdtr. Hveem
1671 -1719

Marte Hansdtr. Dalborgen	Hans Christensen Dalborgen 1782-1863	Christen Hansen Dalborgen 1759-1810	Hans Christensen Dal- borgen 1726-1786	Christen Jørgensen Dalborgen + 1759 Guri Tollefdtr. Rolid 1696- (Biri)	Jørgen Christensen Dalborgen 1646-1716 Bovild Eriksdtr. Drager +1716	
			Johanne Pedersdtr. Brusveen 1739-	Peder Hansen Brusveen fra? Ingeborg Olsdtr. Brusveen 1716-1786	Tollef Jensen Lier, Rolid Kari Olsdtr. Rolid 1660- 1716	
			Marte Johannesdtr. Bjugstad 1757-	Johannes Jensen By på Bjugstad 1715-1803	Jens Jacobsen By ca.1675- Siri Johannesdtr. Gaarder (N. Land) 1679-1766	Ole Pedersen Brusveen 1680- Ingeborg Torstensdtr. Solbjør
			Inger Pedersdtr. vestre Skjervum 1725-1803	Peder Ellingsen v. Skjervum 1691-1735 Marte Torgersdtr. Mæhlum (Brøttum)	Johs. Haaversen Gaarder 1635-1718 Anne Einersdtr. (enke e. Lars Landaasen	
			Tord Olsen øvre Braastad 1751-1821	Ole Johnsen Braastad 1710-1792, kjøpte øvre Braastad 1741	Elling Gulliksen Skjervum 1663-1718 Ingri Eriksdtr. +1725	
g. m.	Berte Tordsdtr. østre Skjervum 1716-	Torger Einersen Mæhlum 1662-1708 Marte Olsdtr. Kinde.øvre				
Ole Jacobsen Tranberg 1815-1863	Berte Tordsdtr. Braastad 1793-	Ole Amundsen Braastad nordre 1627- Peder Halvorsen Drogset 1639-1711 Berte Larsdtr. Baaberg (Biri)				
	Else Andersdtr. Nøkleberg (Toten) 1772-1805	John Olsen Braastad nordre 1664-1717 Randi Pedersdtr. Drogset (Snertingdal)	Peder Simensen Skjervum 1638-1715 Anne Tordsdtr. Berg ?			
	Anders Hansen Nøkleberg	Tord Pedersen østre Skjervum 1681-1736 Berte Endresdtr. nedre Braastad +1749	Endre Haldorsen Braastad nedre 1650-1727 Kari Svendsdtr. St.Aadnes 1658-1741 (Fluberg)			
	Beret Pedersdtr. Hagen					

Spørsmål nr. 172

Med Dagblad-debatten om kritisk bruk av både kildemateriale og bygde/slektsbøker i minne, har jeg følgende spørsmål: I hvor stor grad kan vi stole på opplysninger som finnes i for eksempel Vardal bygdebok, Biri-Snertingdal bygdebok, bøkene om Land og Valdres, Neumanns slektstavler. Finnes det noen som har forsøkt å rette opp igjen feil i disse bøkene eller som har forsøkt å granske kildestoff på nytt og funnet andre tolkninger?

Egen gransking av andre kilder enn kirkebøker og folketellinger er ofte forbundet med lange reiser til statsarkiv eller lokale museer/arkiver og krever også meget gode kunnskaper i gotisk skrift, språk og historie. For de av oss som dessverre ikke har mulighet til å være med på medlemsmøter i VSHL og som heller ikke har så god lokalkunnskap, må en ofte stole på opplysninger i bygdebøkene. Gale opplysninger her vil da ha ganske store følger og vil spre seg til stadig nye granskere. Hva om VSHLs tidsskrift tok for seg en del av de mest brukte bøkene våre og rett og slett laget en bokanmeldelse på dem.

P.S. Jeg gleder meg til hvert hefte av tidsskriftet, men savner mer stoff om slekter fra Vardal, særlig husmannsfolk og andre "vanlige" folk.

Med vennlig hilsen Brit Astri Sviund, Bølgenhøgda 7, 3500 Hønefoss.

Svar: Ingen bygdebøker/slektsbøker er feilfrie men kvaliteten varierer. Når det gjelder de skriftene som er nevnt i spørsmålet er det ingen tvil om at bøkene om garder og slekter i Vardal, Biri og Snertingdal er de mest mangelfulle. Per Braastad har gjennom tidene levert mange slekthistorier for Vardal til Eiktunet der de kan komme til nytte seinere. H. H. Neumann var en seriøs forsker og gjorde et kjempearbeid, som seinere er rettet opp av blant andre Sigurd Røse. Dersom en bruker Neumann sammen med for eksempel slektsarkivet på Toten museum og gardspakkene samme sted så vil en ha muligheter for å dobbeltsjekke mange av opplysningene. Men i alminnelighet er de Neumannske slektstavlene til stor hjelp.

Ideen med å anmelde bøker er god, og leserne oppfordres til å sende redaksjonen kommentarer til diverse bygdebøker/slektsbøker. (AA)

Spørsmål nr, 173

- 1) Hvem var foreldrene til Hans Olsen f. 1754 på Toten gift 1784 med Pernille Larsdr. Røsestuen f. 1758?
- 2) Hvem var foreldrene til Peder Olsen fra Toten gift 1809 med Anne Kristiansdr. Karlsrud?
- 3) Hvem var foreldrene til Mads Johansen Trætbakken f. i Søndre Land 1824 gift med Johanne Johannesdr. f. 1823?
- 4) Hvem var foreldrene til Ole Erlandsen f. i Gausdal 1816 gift med Eli Larsdr. f. i Biri 1815?

Med hilsen Gunvor Hilden

Spørsmål nr, 174

Fra en bekjent i Amerika har jeg fått spørsmål om å hjelpe med å etterlyse gjenlevende slektninger til emigranter fra Toten. Henvendelsen kommer fra Mrs. Lavon E. Davison, nå bosatt i Colorado, men kommer fra Wisconsin. Hun har funnet ut at en av hennes tippoldeforeldre kom fra Toten. Og det gjelder: Thore Olsen Olsby (alder 51 år i 1852) gift med Pernille Pedersdatter. Denne familien flyttet fra Toten i 1852 til Gran på Hadeland. De utvandret året etter (4.7.1853) til Amerika sammen med barna Petrine 13 år, Martin 10 år, Torger 6 år og Randine 3 år. Mrs. Davison er meget takknemlig om noen kunne hjelpe henne.

Hilsen Knut Davidsen, 2770 Jaren.

Spørsmål nr. 175

Hvem var: Berthe Maria Olsdr. f. ca. 1798 som ble viet i Gaarder kirke i Austsinni i 1824 med Askild Michelsen Komperud, Land f. ca. 1766. Jeg skulle gjerne visst hvor hun kom fra og hvem hennes foreldre var.

Med hilsen Knut Davidsen, 2770 Jaren

Spørsmål nr. 176

1). Er det noen som kan hjelpe meg og finne foreldrene til Lars Knutsen Moen ved Sigstad Biri. Han var født ca. 1681. Gift første gang med Beret Olsdr. Hadde med henne 5 barn. Andre gang gift 28.10.1745 med Brynhild Jensdr. f. ca. 1714. De fikk 4 barn. Da deres eldste sønn Jens Larsen ble født 11.6.1747 bodde de på Moen. Det var skifte etter Lars Knutsen den 13.10.1756 på garden Fegring i Biri. Lars Knutsen ble begravet 3.10.1756.

2). Ønsker også å finne foreldrene til Brynhild Jensdr. f. ca. 1714 som var gift første gang med Lars Knutsen Moen. Hun giftet seg andre gang 3.1.1760 med Hans Pedersen Haugen, Snertingdal.

3) Ønsker også å finne foreldrene til Mari Amundsdr. f. 1733 d. 1794. Hun var gift med Haldor Larsen Onset eie f. 1739 d. 1803, Biri. Da de giftet seg i Ringsaker kirke den 3.1.1766 kalte hun seg Mari Amundsdr. Onset. Mari Amundsdr. d. på Skøyen eie.

4). Ønsker å finne foreldrene til Ole Siversen Skinderlien under Biri prestegård f. 1726 d. 1781. Bodde på Skumsrud i 1760. Han var gift med Kari Olsdr. Bjuge f. 1735.

5). Ønsker å finne foreldrene til Ingeborg Hansdr. Beinerud eller Herberg. Hun levde i tidsrommet ca. 1738-1785 men er ikke funnet blant fødte i Biri kirkebok. Ingeborg var enke etter Ole Hansen øvre Benerud, da hun giftet seg 2. gang i 1765 med Peder Andersen Kluge f. 1735.

Jeg er meget takknemlig for svar. Vennlig hilsen Synnøve Breide, Th. Lundesv. 5, 2600 Lillehammer.

REGISTER 1990

Forfatternavn er understreket. Tallene viser til første side i artikkelen.

Alfstad, Ø. Toten. 251
Amerika. 103
Amundgård, Arne:
-Bytet, ØT. 27
-Folk på Borgen i Østre Toten. 38
-Folk på Sumelengi i Valdres. 24
-Om påhengsmotorens far. 255
-Om Valle ved Lena. 34
-Sandbakke, VT. 59
-Skipsvolden v/Lena. 67
Arkivhjelp søkes. 96

Belgen i Oslo. 201.311
Belgi, Torsten. 218.297
Bielke, Bernt G.:
-Gården Rønningen i søndre Land. 62.97.196.304
Bok om en emigrant fra Brandbu. 7
Bonde, Sigurd. 143
Borgen, ØT. 38
Budsjett for tidsskriftet 1990. 77
Bytet i Østre Toten. 27.

Dyhren, Fredrik:
-Arvingene etter Torsten Belgi, Aurdal. 218
-Slekta på Felde i Torpa på 1600-tallet. 15
-Torstein Belgis arvinger - et tillegg. 297

Fagerholt i Gran. 50
Felde i Torpa. 15
Fosmo, Otto Adolf
-Om Belgen i Oslo og mere til. 201.311
-Om finnen Sigfrid ("Siffri") Jacobsen. 231

Gihle, Pål:
-Alfstad i Ø. Toten. 251
-Haug, ØT. 180
-Rustad mellom Østre Toten. 87
Gjerdbakken-slekt. 207

Hassel. 300
Haug i Østre Toten. 180
Hopstock, Frantz Ph. 74
Hvattum, Harald:
-Bok om en emigrant fra Brandbu. 7

Jacobsen, Sigfrid. 231
Jaatun, Jan Eilert:
-Slektsforbindeiser Toten-Vardal-Biri. 171. 258
Kammerud i Jevnaker. 116.183
Kammerudtangen, Hadeland. 10
Knudsen, Peder. 128
Kolbergsrud, Kari. 131
Kraggerud, Torger:
-Primstavens merked. 45
-Primstavens sommerside. 314
-Primstavens vinterside. 134.225
Kultom, Marianne
Gjerdbakken:
-Gjerdbakken-slekt 1754-1990. 207
Kvale, Torstein:
-Det bodde en orgelbygger i Hassel. 300

Lagsnytt. 75.235
Larsen, Rolf Gilbert:
-Om noen av mine aner. 294
Lelek, Michaela M.:
-Fra Sigurd Bonde til Ole Ve. 143
Lokalhist. magasin. 206

Materiale tilhørende Gjøvik-Toten avdeling av Vestoppland Slekthistorielag. 71
Michelsen, Mads. 270
Myhre, Kjell H:
-Kammerud i Jevnaker - gard og slekt. 116.183
Møter. 293

Nettum, Herman:
-Hvem var far til skredder Martin Christiansen Nettum (1853-1912). 192

-Tilleggsopplysninger om
Martin Christiansen
Nettums forfedre. 310
Nettum, Martin
Christiansen. 192.310
-Hvem var Kari Eriksdr.
Røysli? 112

Nordraak, Terje:

-Flere etterkommere av
finnen Mads Michelsen i
Land. 270.
-Noe av Skålerudslekta fra
Fluberg. 208
Næss, Hans M.:
-Christoffer Larsen Storms
slekt. 152
-Slekt fra Fagerholt i Gran.
50
-Slekt, Kammerudtangen,
Hadeland. 10

Odelsjordebok for Biri fra
1624. 31

Odelsjordebok for Hadeland
og Land fra 1624. 204.278

Odelsjordebok for Toten
1624. 123

Odelsjordebok for Vardal fra
1624. 29

Peder Knudsens jordebok
1627. 128

Prestesæter, Pål:

-Et brev til "Velfornemme
kone Kari Kolbergstrud i
Wardahls Præstegield" 1809.
131

-Om kona til Nils Olsen
Sivesind (ca. 1645-1724).
232

Primstaven.

45.134.139.225.314

Register 1990. 328

Regnskap. 158

Rustad, mell., ØT. 87

Rønningen, søndre Land. 62.

97.196.304

Røysli, Kari Eriksdr. 112

Sandbakke, VT. 59

Sivesind, Nils Olsen (ca.
1645-1724). 232

Skipsvolden v/Lena. 67

Skålerud, Fluberg. 208

Slektshistorie, Gudbrands-
dalen. 234

Slektsutstilling. 105

Spørsmål og svar. 75.140.

146.149.236.319

Stabel, Hans Jacob. 106

Stensrud, Gudbjørg Fønhus:

- Hans Jacob Stabel, prest

og Eidsvollsmann. 106

Storm, Christoffer L. 152

Sumelengi, Valdres. 24.

Valdresavdeling etab. 104

Valle ved Lena. 34, 148

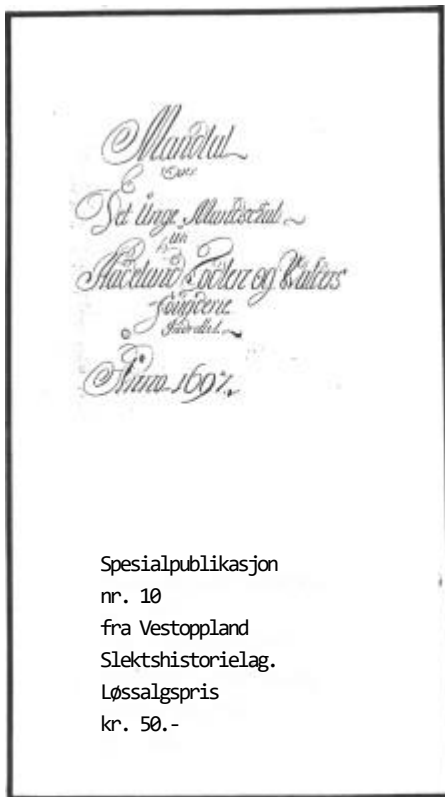
Ve, Ole. 143

Vedtekter for Vestoppland

Slektshistorielag. 239

Årsberetning. 155

Årsmøte. 58, 160

Spesialpublikasjon

nr. 10

fra Vestoppland

Slektshistorielag.

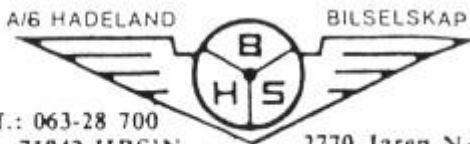
Løssalgspriis

kr. 50.-

TURKJØRING

på inn- og utland.
 utføres med de mest moderne og komfortable busser.
 Godstransport — rimelig, sikker og hurtig.
 SKAL DE TIL HOVEDSTADEN?
 Benytt LANDEKSPRESSEN!

Kontakt oss om Deres transportbehov

Telef.: 063-28 700
 Telex 71842 HBS'N

2770 Jaren Norge

Dr. B. W. ...
Berte ...
 Et utvalg slektsbøker..
 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Telefon 30 097 - 2750 Gran

2760 Brandbu 063 34970

Elvarmen er miljøvennlig

Elektrisiteten gir oss elvarmen — den rene varmen. Ingen røyk, sot eller aske — ingen aggressive gasser — ingen forurensning av luft, jord eller vann.

Derfor er elvarmen også fremtidens varmesystem.

ET OPPLYST HADELAND
- VÅRT ANSVAR

HADELANDS ENERGIVERK

2770 JAREN

TELEFON: 28 120

Feilmelding utenom arbeidstid: 28 710

GRAN
HANDELSSENTER

en historie for seg

Jernbane	60
Post	forretninger
Banker	samlet i ett område
Vinmonopol	ved riksveg 4

MØTEPLASSEN PÅ H A D E L A N D!

VI TAR VARE
PÅ DAGENS
VERDIER

VESTOPPLAND SLEKTS
HISTORIELAG TAR VARE
PÅ HISTORISKE VERDIER

**Gran
Sparebank
Jevnaker
Sparebank**